B103/E/45/1

VAPAUS

ILMESTYY KESKIVIIKKOISIN
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario P3E 4N3

No. 34 — Vol. LVII vuosikerta Sudbury, Ont. Keskiviikko, elok. 29 p. — Wed., Aug. 29, 1973

B.C. parantaa eläkeläisten asemaa

"Ei kannata äänestää vanhoja puolueita"; Meksikon järistyksessä kuoli 575 ja tuhoutui omaisuuksia

Victoriasta, British Columbian pääkaupungista viikon lopulla saatu tieto, että sikäläinen NDP-hallitus kohentaa melkoisesti eläkeläisten taloudellista asemaa siinä maakunnassa, on merkki siitä, että "vanhoja puolueita ei kannata äänestää, eikä aikaa haaskata esim. itäläisten lepokodin hankintayrityksiin silloin kun poliittisella toiminnalla saadaan parannusta hallitusportaaseen ja järjestöllisellä toiminnalla muuta piristystä eläkeläisten elämään, selitti eräs Sudburyn seudun eläkeläinen viikon alussa lehdellemme.

Mainitun uutistiedon mukaan B. C:n noin 250,000 yli 65-vuotiasta eläkeläistä tulee saamaan tammikuun 1 päivästä alkaen v. 1974 ilmaiseksi lääkärin määräämät lääkkeet, huolimatta lainkaan eläkeläisen taloudellisista tuloista. Tämän tiedon antoi maakunnan NDP-hallituksen pääministeri Dave Barrett ja ihmisresurssien ministeri Norman Levi viime torstaina.

Samalla he ilmoittivat, että B. C:n maakunnassa lasketaan eläkkeelle pääsymahdollisuus 65:stä ikävuodesta 60:een vuoteen, ja että maakuntahallitus luovuttaa eläkeläisille liittohallituksen äskettäin lupaaman $9.14 suuruisen peruseläkkeen ja eläkeavustussumman.

Ilmoituksen antajat ovat arvioineet, jotta kaksi edellämainittua muutosta aiheuttaa sen, että lokakuusta alkaen kuukaudessa eläkettä saaneitten luku maakunnassa lisääntyy noin 30,000 eli yhdeenlaskien 97,000:een.

Mr. Barrett sanoi ryhtyneensä näihin toimenpiteisiin sen kovan talouspainostuksen johdosta minkä alaisuudessa eläkeläiset ja yli 60-vuotiaat ovat.

B. C:n NDP-hallitus on useiden vuosien ajan vaatinut, että liittohallitus alentaisi eläkeiän 60:een vuoteen. Ottawa ei ole sitä tehnyt. Me teimme sen, kommentoi mr Barrett.

MEKSIKON JÄRISTYS SURMASI 575 IHMISTÄ

Mexico City. — Meksikossa kuoli tiistaina maan pahimman viimeaikaisen maanjäristyksen johdosta ainakin 575 ihmistä, tiedoitti transporttiministeriö eilen.

Kovat sateet, jotka ovat aiheuttaneet Meksikossa suuria vanhinkoja viimeksikuluneitten viikkojen aikana, ovat päättymässä, selitti ministeriö edelleen.

Loukkaantuneiden määrästä ei annettu mitään virallisia tietoja. Aikaisemmin kerrottiin kuitenkin, että 2,000 ihmistä oli loukkaantunut ja että 7 kauppalaa pääkaupungin kaakkoispuolella oli pahoin vaurioitunut.

Eräässä kauppalassa luhistui sairaala ja 5-kerroksinen talo. Tässä yhteydessä loukkaantui satoja ihmisiä. Eräässä toisessa kauppalassa luhistui toinen sairaala osittain.

TUKHOLMAN PANKKIROSVO SAATIIN PIDÄTETYKSI

Tukholma. — Poliisit ryntäsivät tiistai-iltana nukutuskaasupilven perässä erään täkäläisen suurpankin kassaholviin ja pidättivät muutaman minuutin kuluttua kaksi pyssymiestä, joilla oli torstaista alkaen ollut 4 panttivankia, heistä 3 naista.

Kukaan ei loukkaantunut, sanoi poliisitarkastaja Sven Thorander sen jälkeen kun kaksi pyssymiestä tuotiin käsirautoihin sidottuna ulos pankkiholvista. Rosvojen panttivangit vietiin ambulanssilla kiireellisesti sairaalahoitoon. (Lähempiä tietoja toisessa uutistiedossa.)

$10 miljoonan tutkimustyö

Ottawa. — Quebec ja Ottawa aikovat käyttää noin 10 miljoonaa dollaria kuuden miljardin dollarin hintalappua kantavan James Bayn voimalaitospaikan tutkimiseksi seuraavan neljän vuoden aikana.

Liittohallitus myöntää mainitusta summasta leijonan osan.

Myöhemmin tällä viikolla julkaistavassa raportissa sanotaan, että Quebec ja liittohallitus käyttävät niitä yhteisesti kiinnostavien asiain tutkimiseen $4 miljoonaa. Liittohallitus varaa tähän tarkoitukseen toisen puolen ($2 milj.) tästä summasta viime vuonna allekirjoitetun sopimuksen perusteella.

Sen lisäksi liittohallitus tulee käyttämään $5.7 miljoonaa puhtaasti kansallisia näkökantoja koskevaan ympäristötutkimukseen sillä alueella.

Liittohallituksen ympäristösuojelu-ministeriön ja James Bay Development Corp:n virkailijat arvioivat että ensimmäinen osa tästä tutkimuksesta valmistuu aikaisintaan vuoden 1974 keväällä johon mennessä on jo rakennettu kolme lentokenttää, 450 mailia maantietä ja La Grane joen neljä patokompleksia.

Tutkimukseen sisältyy kaikkiaan 46 eri suunnitelmaa joista 20 on määritelty kansallisesti yrityksistä jotka jäävät liittovaltion täytäntöönpantavaksi.

5 miestä karkasi BC:n kauppalassa

Vancouver. — Tiistaina puolisen aikaan saatujen tietojen mukaan viranomaiset olivat saaneet pidätetyksi neljä viidestä miehestä, jotka karkasivat maanantaina farmariautolla Matsqui vankilasta Fraser-laaksossa. Pakoteillä oli silloin vielä 28-vuotias Roger Allan Williams joka on kärsimässä elinkautista tuomiota murhasta.

PARLAMENTTI KUTSUTTU ISTUNTOON RAUTATIELAKON LOPETTAMISEKSI

Liikenne yritetään käynnistää viikonvaihteen aikana; unionistit syyttävät yhtiöitä hallitukseen nojaamisesta

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau tiedoitti maanantai-iltana kello 9.30 pitämänsä televisiopuheen yhteydessä, että parlamentin molempien kamarien istunnot on kutsuttu koolle päättämään kansallisen rautatielakon lopettamisesta, kuten hän selitti.

— Parlamentti kokoontuu torstaina iltapäivällä. Työministeri John Munron arvion mukaan "takaisin työhön" laki laaditaan ja hyväksytään siksi nopeasti, että lakkotilassa olevat—CNR:n ja CPR:n rautatiet saadaan takaisin liikenteeseen jo ensi viikon alusta lukien.

Päätös parlamentin koolle kutsumisesta tehtiin maanantaisessa hallituksen istunnossa. Samana päivänä kutsuttiin työministeri Munron puheenjohdolla mainittujen rautateiden sekä Associated Non-Operating Raiway Unionsin edustajat neuvompiloon lakon sopimisesta ilman parlamentin päätöstä.

Unio — mikä edustaa noin 56,000 työntekijää — on vaatinut 10.8-prosenttista (noin 38 senttiä t.) palkan korotusta ensimmäisenä vuonna ja 9-prosenttista korotusta toisena vuonna 2-vuotisen työehtosopimuksen perusteella. Epävirallisten tietojen mukaan union valtuuskunta oli maanantaina esittänyt kompromissiehdotuksen, jonka mukaan olisi tyydytty 34 sentin korotukseen tunnilta ensimmäisenä vuonna ja 9-prosenttisen korotuksen toisena sopimusvuonna. Rautatieyhtiöt eivät kuitenkaan hyväksyneet tätä kompromissiehdotusta.

Rautateiden viimeisin ehdotus oli 7 prosenttinen palkankorotus ensimmäisenä vuonna ja 6.5-prosenttinen korotus toisena sopimusvuonna.

Viime hetken sovitteluyritykset epäonnistuivat siksi kun rautatieyhtiöt ovat kieltäytyneet neuvottelemasta rehdissä mielessä, selitti rautatietyöläisten puhemies Smith. Tuloksettomia neuvotteluja on käyty viime marraskuusta asti ja yhtiöt ovat kieltäytyneet rehdin pelin neuvotteluista siksi kun ne tietävät että hallitus päästää ne tiukan tultua pois koukusta, selitti NDP:n johtaja David Lewis.

"Ne (yhtiöt) ovat luottaneet siihen, että hallitus sekantuu lopulta asiaan pakottaen uniot hyväksymään alamittaisen sopimuksen niin, että suurin osa yhtiöiden finanssimenoista sysätään suuren yleisön maksettavaksi", sanoi puolestaan mr Smith.

"CNR ja CPR ovat aina luottaneet siihen, etä parlamentti tukee niiden säälimätöntä työväenohjelmaa, sillä parlamentti on aina toiminut niiden ohjelmien täytäntöönpanijana", hän väitti ja selitti, Juuri siksi kun parlamentti on toiminut yhtiöiden puolesta työläisiä vastaan on aiheutunut sen että rautatietyöläisten palkat ovat jääneet syviin kuoppiin.

Hän sanoi, että uniot eivät hyväksy sen vähempää kuin 10.8 prosenttisen palkankorotuksen ensimmäisenä vuonna, mitä union edustajana neuvottelulautakunnassa ollut professori Jack Weldon suosittelee. Tähän 10-prosentin korotukseen sisältyy kuitenkin elinkustannusindeksin nousun ja elinkustannusindeksin kiinnisaamisen aiheuttamat erät.

Tiistaipäiväisten tietojen mukaan tunteet ailahtelivat voimakkaasti rautatietyöläisten keskuudessa. Joidenkin mielestä ei ole niinkään varmaa tulevatko kaikki rautatietyöläiset hyväksymään takaisin työhön määräyksen, ellei se perustu todella kaikkia osapuolia tyydyttävään ja tasapuoliseen palkkajärjestelyyn, kuten pääministeri Trudeau maanantai-iltana lupasi.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $3,826.45

British Columbian lehtialue nousi toiselle tilalle; puolimatkan krouvi lähestymässä

Lehtiemme Vapauden ja Liekin talousvaikeuksien voittamiseksi saapui tähän katsaukseen 33 lahjoitusta ja niiden katteeksi komea rahasumma $296.00 sekä huomattava määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille. Suurkiitos avokätisistä lahjoituksista ja haasteiden jatkamisesta.

Tämänpäiväistä yhteistulosta koristaa tuntuvasti CSJ:n Toronton osaston lahjoitus $100. Kaunis kiitos järjestöystävät.

Aikaisemmat lahjoitukset huomioiden voidaan todeta, että yhteistulos on nyt $3,826.45 — mikä lähentyy jo puolivälin krouvia alimmasta tavoitteesta joka on $8,000.

Alueittenvälisessä kilpailussa nykäisi British Columbian lehtialue itsensä kolmannelta tilalta toiseksi. Onneksi olkoon ja lisää sellaisia "paukkuja" tulkoon!

Alueitten välinen tilanne tässä katsauksessa:

Alue	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yht.	Pros.
Que.	300.00	75.00	153.00	228.00	76.
B. C.	775.00	41.00	482.60	523.60	67.6
Pohj.-Ont.	$1,500.00	859.00	86.00	945.00	63.
Keski-Ont.	$2,020.00	951.10	158.50	1,109.60	54.9
Etelä-Ont.	1,525.00	562.00	110.50	672.50	45.1
Alberta	110.00	5.00	26.00	31.00	28.
Länsi-Ont.	1,700.00	177.75	67.00	244.75	14.5
Man. ja Sask.	70.00			10.00	14.2
U.S.A.			7.00	7.00	
Suomi		5.00	50.00	55.00	
Yhteensä	$8,000.00	$2,685.85	$1,140.60	$3,826.45	47.8

Tähän katsaukseen saapui lahjoituksia ja haasteita seuraavasti:

FRIDA JA EINO MANNILA, Sudbury, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapaudelle.

ELINA SINISALO, Nairn Centre, Ont. vastaa $2.00 Martta Helinin haasteeseen ja haastaa seuraavat: Hilda Poikkimäki, Beaver Lake, Ont., Alma Ketonen, Thunder Bay, Ont., Selma Helman, South Porcupine, Ont. ja Tilda Moisio, McKerrow, Ont.

MARIANA NEVALA, Nipigon, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapaudelle ja haastaa mr. ja mrs. Maikki Aber ja Frank Ruoho, Nipigon.

SIGNE JA EMIL KANGAS, Cobalt, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapauden hyväksi.

LAINA TOLPPANEN, R. R. 1, Copper Cliff, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapaudelle ja haastaa seuraavat yhtä tekemään samoin: Aino Myllymäki, R. R. 1, Copper Cliff, Ont., Fanni Suominen, Wabagishik Rd., Ont., Karin Mäkelä, Skead, Ont.

EMMI JA HANNES SUOMALA, Sudbury, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi.

MARTHA JA ANTTI RISSANEN, LaSalle, Que. lahjoittavat $10.00 Vapauden tukemiseksi.

MARTHA JA H. ELLMEN, Thunder Bay, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi ja haastavat Lauri Ristasen, Thunder Bay, Ont., ja Linnea ja Evald Tuomaalan, Whitefish, Ont. edelleen haastetta jatkamaan.

LYYLI JA KALLE KAUPPINEN, Nairn Centre, Ont. lahjoittavat $3.00 Vapaudelle ja Liekille.

ELINA SYTELÄ, Sudbury, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapaudelle ja haastaa "Tämän talon kuppikunnan" tekemään samoin tai paremmin: Olga Taipale, Jenny Jylhä, Julia Sutinen, Lilja Anttila, Aino Lahti ja Emmi Suomala.

MANU PERE, Thunder Bay, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapaudelle ja Liekille haastaen Ivar Salminen, Peter Pitkäsen ja Aili Saranpään Tarmolasta lahjoittamaan vointinsa mukaan.

CSJ:n TORONTON OSASTO lahjoittaa $100.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi.

INKERI JA BILL POOLE, Port Hope, Ont. lahjoittavat $5.00 lehtiemme tukemiseksi.

IMPI JA FRANK TOMMILA, Sudbury, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapaudelle ja Liekille toivoen, että kaikki eläkeläiset lahjoittaisivat vointinsa mukaan.

HELMI JA RISTO SALMINEN, Brampton, Ont. lahjoittavat $5.00 lehtiliikkeelle tueksi.

Jatkuu sivulla 5.

CHILEN TAANTUMUS PAINOSTAA HALLITUSTA

Santiago. — Chilen kauppojen omistajat ja kauppamiehet yleensä järjestivät maanantaina uuden hallitusvastaisen lakon samalla kun erään vapaitten ammattien harjoittajien järjestöt esittivät vaatimuksia laillisesti valitun presidentin Salvador Allenden eroamiseksi.

Pikkuliikemiesten liiton nimissä toimivan järjestön presidentti Rafael Cumsille sanoi, että 140,000 jäsentä käsittävä liikkeiden omistajien liiton hallitusvastainen lakko sulkee liikepaikkojen ovet 24 tunnin ajaksi. Edellisellä viikolla kauppojen omistajat järjestivät 2-päiväisen lakon sen väitöksen perusteella, että hallitus suosii yhteiskunnallistettuja liikkeitä yksityisliikkeisiin verraten.

Chilen lääkärien järjestö kannattajineen vaati tri Allenden eroamista presidentin toimesta väittäen, että hallitus yrittää hajoittaa ammattiyhdistysliikkeen ja erinäisten vapaitten ammattien harjoittajien järjestöt. Tässä yhteydessä lääkärit viittasivat heinäkuun 26 pnä alkaneeseen kuorma-autojen omistajien hallitusvastaiseen lakkoon jonka vaatimuksena oli uusien kuorma-autojen ja varaosien saanti ja takeet siitä, ettei heidän laitoksiaan kansallisteta.

Kuorma-autoliikkeiden pomojen ja hallituksen väliset neuvottelut olivat maanantaina onnistumisen partaalla, mutta siinä vaiheessa esitettiin hallitukselle taas uusia vaatimuksia. He vaativat että kansallistetulle kuorma-autoyhtymälle varatut 2,500 ajokkia on luovutettava yksityisomistajien käyttöön.

Työläiset ja heidän ammattiyhdistysliikkeensä ovat antaneet aktiivista tukea hallitukselle kuorma-autojen omistajia vastaan luvaten mm. varata riittävästi laitostyöläisiä kansallistetulle kuorma-autoliikenteelle.

Canadan tapaturmissa kuoli 71 henkilöä

Eri puolilla Canadaa viikonvaihteen aikana tapahtuneissa onnettomuuksissa kuoli 71 ihmistä.

Perjantai-illasta kello kuudesta sunnuntai-iltaan puoliyöhön mennessä kuoli liikennetapaturmissa 61 ihmistä, 5 hukkumalla, 2 kilpa-ajoautossa ja yksi tulipalossa.

Kaiken kaikkiaan tämän vuoden aikana on Canadan tapaturmissa kuollut 2,615 ihmistä.

Ontarion liikennetapaturmissa kuoli viikonvaihteen aikana 17 ihmistä 2 vesionnettomuudessa ja 1 tulipalossa.

Emme avaa kirjoja kenellekään – Moog

Osoittaen suurta ylimielisyyttä lainlaatijakunnan tutkijakomiteaa kohtaan, rakennusurakoitsija Gerhard Moog sanoi maanantaina, että hänen edustamansa yhtiö — Canada Square Corp. Ltd. — ei avaa kirjojaan Ontarion Hydrolle eikä kenellekään muillekaan.

Ontarion lainlaatijakunnan 11 jäsentä käsittävä komitea tutkii väitöksiä, että maakunnan pääministerin William Davisin läheisen miljonääriystävän, mr Moogin firma (Canada Square Corp. Ltd.) oli saanut vissejä etuisuuksia muihin liikkeisiin verraten Ontario Hydron $44 miljoonan dollarin hintaisen pääviraston rakennusurakan saannin yhteydessä.

Aikaisempien kuulustelujen yhteydessä on kerrottu, että Hydro oli tilannut ja maksanut arkkitehtien piirustukset rakennuttaakseen $33 miljoonan hintaisen uuden pääviraston.

Mutta kun aikaa oli vierähtynyt jonkin verran, niin kolmisen miljoonaa maksaneet piirustukset hyljättiin ja laitoksen rakentaminen annettiin Moogin omistamalle Canada Square Corp. Limitedille $44 miljoonan hinnasta.

Tämä 19-kerroksinen virastopaikka rakennutetaan mr Moogin firman toimesta University Avenuen ja College kadun kulmaukseen ja vuokrataan sitten valtaosalta Ontarion Hydrolle $4,116,424 vuosivuokrasta. Kolmenkymmenen vuoden kuluttua Ontarion Hydro saa laitoksen omakseen mihin mennessä tämä ilmeisesti silloin jo vanhentunut rakennus on tullut maksamaan Ontarion Hydron käyttäjille $123 miljoonaa.

Ontarion Hydro on palkannut Hanscomb-Roy Associates-nimisen liikkeen kontrolloimaan tämän rakennuksen hintakysymyksiä. Vastauksena lainlaatijakunnan komitean lakimiehen Richard Sibleyn kysymykseen, että "te ette anna Hanscomb-Royn tutustua kirjoihinne", mr Moog vastasi maanantaina "En."

Shibley huomioi, että mr Moogin yksi Hydro-urakkaa tavoitellut kilpailija Ellis-Don Ltd. on luvannut avata kaikki kirjansa Hydrolle.

YRITTIVÄT VAPAUTTAA ROSVON PANTTIVANKEJA

Tukholma. — Yrittäen saada vapautetuksi pankkirosvon kontrollissa olevat neljä henkilöä, joista yksi on kahden pikkulapsen äiti, poliisit porasivat kahden minuutin väliajoin pankin kassaholvin katon läpi.

Poraustyöt keskeytettiin säännöllisin väliajoin jolloin rosvolta kysyttiin, että onko hän valmiina antautumaan. Kun mitään vastausta ei saatu, niin poraus aloitettiin uudelleen.

Lääkärit varoittivat, että kassaholvissa olevat voivat saada vakavia korvavikoja. Pankkirosvo ja hänen panttivanginsa ovat olleet suljettuna kassaholvissa lauantaiaamupäivästä alkaen ilman vettä ja ruokaa. Poliisit aikoivat holvin katon läpi porattavista reistä panna kaasua holviin ja tainnuttaa siten rosvon. Toisaalta on kuitenkin heitä varoitettu, että jos ihmisiä ei saada pois kassaholvista 45 minuutin kuluttua kaasun laskemisesta alkaen, niin he voivat kuolla.

Jan Olsson niminen rosvo, jonka sanotaan asuneen joitakin vuosia Canadassa on uhannut tappaa kaikki panttivankinsa.

Rosvo on vaatinut ja saanut 3 miljoonaa kruunua ($750,000) lunnaisrahoja. Hän on vaatinut vankilaan tuomitun ystävänsä Clark Olofssonin vapauttamista ja tuomista pankkiin,—missä hän on panttivankeineen.

VIIME TIEDOT

Helsinki. — Canadan parlamenttivaltuuskunta keskusteli tiistaina pääministeri Kalevi Sorsan kanssa kaupankäynnin laajentamisesta kahden maan välillä ja Suomen poliittisista asioista, ku'en uutistoimisto Reuter tiedoitti. Seitsemänhenkinen valtuuskunta, mikä saapui Helsinkiin sunnuntaina, keskusteli myös ulkoministeri Ahti Karjalaisen ja eduskunnan puhemiehen V. J. Sukselaisen kanssa. Heidän ohjelmaansa sisältyy presidentti Urho Kekkosen tapaaminen ennen vierailun päättymistä lauantaina.

Ottawa. — Eri puolilta maata keskiviikkoaamuna saapuneet tiedot viittaavat siihen, että lakossa olevien rautatietyöläisten keskuudessa on laajakantoista pelkoa siitä, jotta parlamentin päätös lakon lopettamiseksi voi johtaa jälleen työläisten etujen uhraamiseen suurille rautatieyhtiöille. Monet lakkolaiset ovat ilmaisseet ajatuksen, että he eivät palaa "entisen" tai "huonon" sopimuksen perusteella työhön. Toiset ovat sanoneet, että he palaavat "tyytymättöminä" työpaikoilleen mutta se ei ainakaan paranna työsuhdetilanne'ta. Rautatietyöläisten union johtoporras levittää Ottawaan kookontuville alahuoneen jäsenille tietoja siitä, mistä on lakkoasiassa kiistelty.

New Delhi. — In'ia ja Pakistan pääsivät tiistaina sopimukseen, jonka perusteella kotiutetaan Intian vankeina olevat 90,000 pakistanilaista ja järjestetään kahden maan väliset suhteet normaalipohjalle. Sopimuksen teksti julkaistaan vasta myöhemmin tänään.

MAIDON JA LEIVÄN HINNAT KOHOAVAT TAAS

Toronto. — Maidon hinta kohoaa Ontariossa kolmannen kerran vuoden kuluessa kun Ontarion maito-markkinointi lautakunta (Ontario Milk Marketing Board) kokoontuu elokuun 29—30 pnä päätöksensä siunaamaan ja määrittelemään mitä maakunnan farmareille maidosta maksetaan.

Farmarit saavat nyt —mutta eivät ns. tehdastarkoitukseen, eli voin, juuston ja maitopulverin valmistamiseksi lähetettämistään maidosta — 20.6 senttiä kvartilta. Kuluttajat maksavat nyt (homogenized) maidosta 38 senttiä kvartilta.

Maidon hintaa korotettiin ensimmäinen kerta tänä vuonna tammikuun 1 pnä ja toisen kerran huhtikuun 1 pnä. Syyskuussa voimaan astuva uusi hinnankorotus, jonka suuruudesta saatanee tieto vasta maidon markkinointikomitean kokouksen jälkeen kuun vaiheessa, on siis järjestyksessä jo kolmas tänä vuonna. Milloinkaan ennen ei ole maidon hintaa korotettu kolmea kertaa samana vuonna.

Maidon lisäksi korotetaan myös muiden meijerituotteiden hintoja. Tähän sisältyy jäätelön, juuston, maitopulverin jms. tuotteiden hintojen korotus.

Torstaiaamuna tiedoitettiin Torontosta, että monopoliasemassa olevat suuret leipomoyhtiöt korottavat yksi toisensa jälkeen 6 sentillä leivän hintaa. Tässäkin yhteydessä tulee vielä muita viljatuotteiden kuten makaroonien, aamiaisruokien jms. hintojen korotus.

York-Simcoe alueen parlamenttijäsen Sinclair Stevens tiedoitti keskiviikkona, että eräässä sikäläisessä Dominion-kaupassa on viidentoista perusravinto-tavaran hinnat kohonneet hänen henkilökohtaisen tarkkailutuloksensa perusteella 47-prosenttisesti 33 kuukauden aikana. Ko. 15 tavaralajin ostohinta korilta marraskuussa 1970 oli $9.97; viime lokakuussa sama tavaramäärä maksoi $13.11 ja nyt viikko sitten $14.70, sanoi mr Stevens esittäen samalla luettelon niistä ruokatavaroista, mitkä tähän tutkimustulokseen ovat vaikuttaneet.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: V. KENTALA
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published once weekly: Wednesdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69. P3E 4N3
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25	USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
3 kk. $3.00	Suomeen:	1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Ehkä jotakin opittavaa

Koti- ja ulkomaisten tavarain, hintojen ja palvelujen vertailu toisiinsa on ehkä kaikkein parhain keino tämäntapaisten arvojen mittauksessa.

Meillä canadalaisilla on, ja oikeutetusti kyllä, sellainen käsitys, että me emme ole maailman turuilla muita heikompia, mikäli pannaan "mies miestä vastaan" samanlaisissa olosuhteissa ja samanlaisten mahdollisuuksien vallitessa.

Mutta jos olosuhteissa ja mahdollisuuksissa on meillä puutteellisuuksia, niin silloin on etenkin kohtuutonta odottaa tasaväkistä kilpailua canadalaisten ja joidenkin muiden välillä.

Kuvaavana seikkana tästä voidaan mainita yleisesti tunnetun amatööriurheilun lisäksi esimerkiksi liikenneongelmat vaikkapa Torontossa ja Moskovassa. Niiden vertailu toisiinsa antaa varmaan ajattelemisen aihetta ainakin torontolaisille, eikä yksinomaan vain heille.

Torontolaisille kerrottiin viime keskiviikkona, että kaupungin (TTC:n) liikennemaksut korotettanee ensi vuonna 25-prosenttisesti, eli niin, että kun torontolaiset saavat nyt 4 matkalippua dollarilla, niin ensi vuonna niitä tulee vain 3 dollarilla.

Tämä hintojen suuri korotuspovaus perustuu, näin kerrottiin uutistiedossa, TTC:n olettamukseen, että sen "operaatiotappiot tulevat tänä vuonna olemaan $23.8 miljoonaa" tai ainakin $22 miljoonaa kuten Suur-Toronton hallinto on arvioinut.

Maakuntahallituksen kerrotaan antaneen ymmärtää, että se on valmiina korvaamaan tästä vuositappiosta $11.2 miljoonaa tänä vuonna ja saman suuruisen summan ensi vuonna . . .

* * *

Toisaalta, kun Moskovan kaupunkineuvoston tpk:n puheenjohtajan sijainen V. P. Isajev vieraili elokuun alkupäivinä Helsingissä, niin hänen kerrottiin sanoneen, että heitä "ei peloita liikenneongelma Moskovassa eikä vaivaa liioin metron (maanalaisen) rakentamisen suuret kustannukset".

Kaukonäköinen päätös 30-luvulla suurisuuntaisen metroverkon rakentamisesta on säästänyt meidät liikennepulmilta, kertoi Suomen lehdet hänen sanoneen. Tällä hetkellä 154 kilometriä käsittävä metroverkko kuljettaa päivittäin 5 miljoonaa ihmistä ja tuottaa tänä vuonna arviolta 15—16 miljoonaa ruplaa puhdasta tuloa (eikä tappiota). Sivumennen sanoen Isajev sanoi Moskovan väkiluvun olleen 4 vuotta sitten 7,450,000 ja että heistä käy 1.3 miljoonaa kaupunkineuvoston alaisissa työ- ja toimipaikoissa.

Kaupunginjohtaja Isajev myönsi, että metron laajentaminen on kallista hommaa, sillä yhden kilometrin rakennus tulee maksamaan 15 miljoonaa ruplaa (tasaluvuin $15 milj.). Matkalippujen hinnoista hän ei puhunut paljoa, vaan huomioi kyllä sitäkin merkittävämmin, että matka metrossa maksaa 5 kopekkaa (suunnilleen 5 senttiä) kuten ensimmäisen metrolinjan valmistumisvuonna 1936, eli lähes 40 vuotta sitten!

Tuntuu siltä, että tässä saattaa olla jotakin varteen otettavaa!

Agnew liemessä?

Nyky-Suomen kirjoitustavan mukaan olisi otsakkeessa kaiketi pitänyt käyttää k-kirjaimella alkavaa nimitystä, mutta piintyneinä kieli-konservatiiveinä me tyydymme "vanhentuneeseen" määritelmään, lisäten siihen vielä kysymysmerkin vihjeeksi siitä, että aivan niin pitkällä tämä poliittisten vastustajiensa armotta maahan tallaamisesta tunnetuksi tullut USA:n varapresidentti Spiro Agnew ei vielä ole.

Merkillepantavaa on kuitenkin, että mr Agnewn vaikeudet ovat omankin katsantokantansa perusteella lisääntymässä, eikä suinkaan vähentymässä.

Tähän viittaa hänen viikko sitten tiistaina esittämänsä sisun purkaus, jonka mukaan sikäläisen oikeusministeriön jotkut nimeämättä jätetyt virkailijat ovat syyllistyneet yrityksiin hänen syytteeseen saamiseksi mustamaalaus-propagandan avulla.

Liittovaltion suurvalamiehistön Baltimoren virasto ryhtyi jokin aika sitten tutkimaan syytöksiä, joiden mukaan varapresidentti Agnew olisi ottanut sikäläisen osavaltion kuvernöörinä ollessaan urakoitsijoilta takaisinmaksu (kickback) lahjuksia, syyllistynyt kiristykseen ja muuhunkin korruptioon. Mr. Agnew on leimannut nämä syytökset "kirotuiksi valheiksi" ja vakuuttanut syyttömyyttään.

Mutta sitten julkaistiin viime viikolla Time-julkaisussa artikkeli jonka mukaan asian käsittely on johtamassa kohti syytteiden nostamista mr Agnewta vastaan. Juuri tämän kirjoituksen johdosta mr Agnew osoitti syyttävällä sormella oikeusministeriön suuntaan, että jotkut näitä tutkimuksia lähellä olevat virkailijat ovat näitä tutkimuksia varten antaneet tietoja lehdistölle.

Hänen suuttumuksensa perustana saattaa myös olla — vaikka mr Agnew ei itse siihen viitannutkaan — se tieto, jonka mukaan presidentti Richard Nixonin Valkoisen talon neuvonantaja Melvin Laird oli varoittanut hallituspuolueen — republikaanipuolueen — johtajia ja edustajia, ettei heidän pidä hätiköiden ja summamutikassa mennä mr Agnewta puolustamaan. Lairdin sanotaan "neuvoneen" republikaanipuolueen johtomiestä John Andersonia, ettei hänen pidä "täysin voimin mennä Agnewta puolustamaan". Sanomalehtimiehet Rowland Evans ja Robert Novack "tiesivät" tähän lisätä, että tämä neuvo "raivostutti varapresidentin avustajia".

Mr. Anderson sanoi mr. Lairdin "neuvojen" tarkoituksena olevan vain antaa merkki "varovaisuudesta" — menemättä "liian syvälle" kumpaankin päin tässä tilanteessa.

Mutta Associated Pressin ja Reuterin Washingtonin uutisessa kommentoidaan asiaa toteamalla: "Se tosiasia, kun mr Nixon ei ole julkisesti puolustanut mr Agnewta, on kasvattanut spekulointia siitä, jotta varapresidentin pulmat voivat vetää huomion pois Watergatesta."

Olkoon näiden asiain kanssa niin tai näin, niin tosiasia kaiketi lienee, että mr Agnew on nyt jossakin muussa kuin normaaliasemassa.

Vaatii eläkkeiden korottamista ja sosiaalihuollon parantamista

Viime viikon maanantaina, tiistaina ja keskiviikkona kokoontui täällä Laurentian yliopistossa Sudburyssa Ontarion eläkeläisten järjestö — United Senior Citizens of Ontario viidenteentoista edustajakokoukseensa. Maanantaipäivä kului edustajien rekisteeraukessa, joka alkoi klo 10 aamulla ja illalla oli järjestetty tutustumismatkoja vieraspaikkakunnan edustajille.

Varsinainen asioiden käsittely alkoi tiistaiaamuna tk. 21 pnä kun oli suoritettu kokouksen avausseremoniat. Melkein koko aamupäivä kului virkailijain — presidentin, sihteerin, rahastonhoitajan ja muiden raporttien esittämisessä ja niiden hyväksymisessä. Sen jälkeen ryhdyttiin käsittelemään kokoukselle lähetettyjä päätöslauselmaehdotuksia, joita oli kaikkiaan 63, jotka koskivat kouluveron poistamista eläkeläisiltä, peruseläkkeen korottamista, lisäeläkkeen (Guaranteed Income Supplementin) maksamista, eläkeikärajan alentamista 60-vuoteen, Canada Pension maksuja, Cost of Living bonus, eläkeläisten tuloverosta vapauttamista, maakunnan terveysvakuutusta, vanhainkoteja ja hoitoloita, asuntojen varaamista eläkeläisille, yleistä eläkeläisten sairashuoltoa, johon sisältyy vapaat lääkkeet, silmälasit, kuulokkeet ja tekohampaat. Tästä asiasta oli kokoukselle lähetetty kaikkiaan 13 eri päätöslauselmaehdotusta, joka osoittaa, kuinka tärkeä tämä sairashuolto-koskeva kysymys on Ontarion eläkeläisille. Edellämainittujen lisäksi oli päätöslauselmaehdotuksia sellaisista kysymyksistä kuten kyytimaksujen alentamisesta eläkeläisille, hintojen tarkkailulautakunnan nimittäminen ja hintojen jäädyttäminen sekä lukuisista muista kysymyksistä.

Ensimmäisenä päätöslauselmaehdotuksena hyväksyttiin, että eläkeläisten omakotitaloista, joissa he itse asuvat, poistetaan kouluveron periminen.

Seuraavana järjestyksessä oli peruseläkkeen korottamista koskevat päätöslauselmaehdotukset, joita oli kaikkiaan kolme eri ehdotusta. Sudburyn Seurakerhon ja Latvian S.C. Association päätöslauselmissa vaadittiin peruseläkkeen korottamista $200.00 kuukaudessa ja Etobicoken S.C. klubin ehdotuksessa $150.00 kuukaudessa.

Kokouksen päätökseksi tuli, että tämän United Senior Citizens of Ontario vaatii peruseläkkeen korotettavaksi $150.00 kuukaudessa ja että eläkeläisten järjestön maakunnallinen johtokunta vaatii Ontarion hallitukselta lisäeläkettä $50.00 kuukaudessa.

Allekirjoittaneen mielestä tämän perusasian käsittelyssä hätäiltiin liikaa ja rajoitettiin puheenvuorot liian aikaisin, ei läheskään kaikilla ollut tilaisuutta ilmaista mielipidettään asiasta. Peruseläkekysymys oli tämän kokouksen kaikkein tärkeimpiä asioita, sillä suurin osa Ontarion maakunnan ja koko Canadan eläkeläisistä elävät asemassa, ettei heillä ole mitään muita tuloja kuin vanhuudeneläke.

Seuraavana päätöslauselmaehdotuksena käsiteltiin lisäeläkekysymystä (Guaranteed Income Supplement), josta oli kaikkiaan 4 päätöslauselmaehdotusta. Hyväksytyksi tuli Toronton Ikinuorten Kerhon päätös ehdotus, joka kuuluu seuraavasti: että Guaranteed Income Supplement pitää antaa oikeutena minä tahansa vuonna tai vuoden osana eläkeläisille, joilla ei ole mitään muita tuloja kuin peruseläke.

Tähän päättyi aamupäivän istunto ja kokouksen osanottajat ottivat puolentoista tunnin päivällisloman.

Kello 1.30 iltapäivällä kokouksen puheenjohtaja — United Senior Citizens of Ontarion presidentti J. L. Lerette kutsui kokouksen järjestykseen ja ilmoitti, että kokoukselle tulee puhumaan Ontarion lainlaatijakunnan jäsen E. Martel (NDP — Sudbury East) Martel piti hyvin ajankohtaisen ja eläkeläisten etuja käsittelevän puheen, jossa hän painosti, että eläkeläisten tulisi entistä enemmän yksityisinä henkilöinä osallistua poliittiseen toimintaan ja yhteisvoimin esittää vaatimuksiaan sosialihuoltoa koskevista kysymyksistä maakunta- ja liittohallitukselle. Joukkovoimalla tulemme parannuksia saamaan eläkeläisten oloihin.

Ponsikomitean toimesta esitettiin kokoukselle kirjalliset ehdotukset U.S.C.U. sääntömuutoksiin nähden. Kaikkiaan oli kokoukselle lähetetty 4 päätöslauselmaehdotusta, joista kaksi saivat enemmän huomiota. Päätöslauselmaehdotus, joka koski Star-jäsenmaksujen korottamista ja jonka oli lähettänyt Sault Ste. Marien eläkeläisten Klubi No. 119, hyljättiin ja Star-jäsenmaksu jäi edelleen $1.00 vuodessa.

Port Colborne Soc. & Rec. Centre No. 75 esittämässä päätöslauselmassa ehdotetaan kansainvaltaisempaa menettelytapa U.S.C.O. johtokunnan ja muiden toimikuntien valintaan nähden, että edustajakokouksen osanottajilla olisi tilaisuus "ehdottaa lattialta" johtokunnan jäsenehdokkaat sen sijaan kun Järjestön johto nimittää nyt etukäteen päätöslauselma-, valtakirja-, nimitys- ja muiden komiteain jäsenehdokkaat. Tässäkin kokouksessa nimityskomitea ehdotti 11 johtokunnan jäsentä. Tosin saatiin vielä lattialta nimittää 5 johtokunnan jäsentä, joista tuli 2 valituksi uuteen johtokuntaan.

Tästä sääntömuutoksesta puhuivat Port Colbornen edustajat hyvin, mutta äänestyksessä heidän sääntömuutosehdotuksensa tuli hyljättyä.

Allekirjoittaneen mielestä olisi edellämainittu, sääntömuutosehdotus, jos se olisi tullut hyväksytyksi, laajentanut kansanvaltaisuutta U.S.C.O:n edustajakokousten työssä ja toiminnassa.

Valtakirjain tarkastuskomitean puolesta kokoukselle ilmoitettiin, että kokouksessa oli läsnä 636 henkilöä, 506 virallista edustajaa ja 130 vierailijaa.

Kokouksessa pidettiin minuutin hiljaisuus joukostamme poistuneiden jäsenten muistolle.

Päätöslauselmakomitean toimesta esitettiin kokoukselle kaksi päätöslauselmaehdotusta, jotka koskivat Canada Pension Plan-maksuja. Kysymyksestä hyväksyttiin Credit Valley Neighbors Klubin No. 419, Mississauga, esittämä päätöslauselmaehdotus, joka kuuluu: Sen vuoksi olkoon päätetty, että United Senior Citizens of Ontarion komitea lähestyy hallitusta ja pyytää, että ne iäkkäät henkilöt, jotka saavat ainoastaan osan Canada Pension maksua saatetaan asemaan, että he saavat täyden Canada Pension maksun heidän omassa luokassaan.

Elinkustannusindeksi hyvityksestä oli kokoukselle lähetetty ainoastaan yksi julkilausuma Retirees Chapter 200 A.W. Windsor, Ont., missä vaaditaan, että Canadan hallitus suorittaa elinkustannusindeksin sovittamisen neljännesvuosittain perus- ja lisäeläkkeisiin nähden eikä aincastaan kerran vuodessa.

Tuloverovapautusta koskevasta asiasta oli kaikkiaan neljä päätös lauselmaehdotusta, joista hyväksyttiin Sudburyn Seurakerhon esittämä ehdotus sillä muutoksella, että verovapaan tulorajaa nostetaan $3,000:sta 3,500:aan yksinäisille ja 6,000:sta $6,500:aan pariskunnalle. Hyväksytty päätös kuuluu: Sen vuoksi päätettäköön, että tämä United Senior Citizens of Ontario Inc., viidestoista edustajakokous vaatii, jotta tulovarovapautus tulee korottaa $3,500.00 yksityiselle henkilölle vuodessa ja $6,500.00 vuodessa pariskunnale, jotka ovat täyttäneet 65 vuotta tai ovat sitä vanhempia.

Päätöslauselmakomitea ehdotti, että hyljätään kolme päätöslauselmaa, jotka koskevat korkeita hintoja ja hintojen tarkkailulautakuntaa. Tämä ehdotus aiheutti suoranaista paheksumista edustajien taholta ja käytetyissä puheenvuoroissa todettiin, että suuryhtiöiden huikeat voittojen tavoittelut aiheuttaa jatkuvaa hintojen nousua, sitä yksinkertaisesti osoittaa nyt kulumassa olevan vuoden ensimmäisen kuukauden aikana yhtiöiden kahmivat voitot, jotka jossakin tapauksissa ovat kaksinkertaistuneet edellisen vuoden vastaavan ajan voittoihin verrattuna. Kysymys aiheutti kiihkeää keskustelua ja edustajakokouksen lattialta tehtiin sovitteluehdotus, että kyseessä olevat päätöslauselmat jätetään uuden johtokunnan käsiteltäväksi.

Kokouksen päätöslauselmien yhteydessä hyväksyttiin myös julkilausuma halpavuokra-asuntojen varaamisesta.

Vanhainkodeissa ja hoitoloissa tulisi varata enemmän yksityisiä huoneita iäkkäille asukkaille oli yksi hyväksytty päätöslauselma.

Terveyden huoltoa koskevasta asiasta oli paljon päätöslauselmia joista hyväksyttiin Firestone Retirees Ass:n, Hamilton, Ont., esittämä päätöslauselma jossa vaaditaan lääkärin määräämät lääkkeet ja patenttilääkkeet, tekohampaat, kuulokkeet ja silmälasit vapaasti kaikille eläkeläisille OHIP kautta.

Edellen hyväksyttiin julkilausuma eläkeläisten matkalippujen hintaa koskevasta asiasta. Julkilausumassa vaaditaan, että eläkeläisille varataan matkaliput alennetulla ½ hintaa Canadassa matkustaessaan hallituksen omistamissa liikennelaitoksissa.

Tässä kaksi päivää kestäneessä Ontarion eläkeläisten järjestön edustajakokouksessa käsiteltiin

Jatkuu sivulla 3.

"8 TUNNIN TYÖPÄIVÄ"

Kuvaten hätkähdyttävällä tavalla sitä, miten olosuhteet, kasvatus, kokemus ja tottumus voi miehistä hävittää inhimilliset vaikutteet ja vastuunalaisuustunteet, sanomalehtimies Richard Critchfield kertoi viime viikolla Altapao lentotukiasemalta Thaimaasta lähettämässään kirjoituksessa yhdysvaltalaisten sotilaslentäjien "arkipäivästä" näin:

"Huomioiden selostukset, uudet selostukset ja noin 4—5 tunnin pommitusmatkat Kambodzhan ylle, B-52 miehistöt tekevät säännöllisiä 8 tunnin päiviä ja kuuden päivän viikkoja."

Tätä rutiinimaisuutta on kaiketi pyritty "rikastuttamaan" osapuilleen "työolosuhteita" vastaavalla tavalla, koska kirjoittaja toteaa:

"Kuten monessa muussakin tukikohtakauppalassa, Altapaolla on oma osuutensa prostituutteja, nukkavieru-baareja, kehnoja hotelleja, huumerenkaita ja veneerisiä tauteja."

Mutta kun Kambodzhan pommitus on vihdoin lopetettu niin tutustukaamme hieman yksityiskohtaisemmin niihin miehiin, jotka ovat olleet USA:n imperialismin likaisen karkeistyön tekijöinä, pommittajina. Heistä, ja heidän elämänkatsomuksistaan kertoi mr Critchfield mm. seuraavaa:

USAn eräs tutka-navigaattori — mies joka painaa B-52 nappia pudottaakseen pommit Kambodzhaan — sanoi: "siitä tulee mieluimminkin ajatuksen kuin tunteiden asia". Tämä navigaattori on tehnyt 272 lentoa siihen maahan vuodesta 1969 alkaen, jona aikana USAn lentokoneet ovat pudottaneet Kambobzhaan 7.5 miljoonaa tonneja pommeja. Suurin osa miehistosta ei ole koskaan nähneet Kambodzhaa, sillä he pudottavat pomminsa 5 mailin korkeudesta.

Vastauksena kysymykseen haluaisiko hän vierailla Kambodzhassa nähdäkseen mitä vahinkoa hänen pomminsa ovat aiheuttaneet, eräs lentäjä sanoi "En erikoisemmin . . . Minua ei Kambodzha kiinnosta henkilökohtaisesti. Oletan, että heillä on mieluimminkin ammattitunteet työtämme kuin sotaa kohtaan."

Lentäjät ja muut tällä B-52 tukiasemalla . . . ovat ilmeisesti sotaan väsyneitä: suurin osa heitä on toisella, kolmannella tai neljännellä 90—170-päiväisellä matkalla . . . Monet heistä tietävät hyvin vähän Kambodzhasta. Kapteeni John Wiley, 29 vuoden ikäinen veteraani, on tehnyt 150 pommitusmatkaa:

"Minä en ajattele mitä maaleja todellisuudessa on; vaikka olemme robotteja, koneita tai mitä tahansa, me teemme työmme. Minun on sanottava että en usko iskevämme kyliä."

Kapteeni Gregory Gamp . . . summasi sen, mikä tuntuu olevan yleisenä käsityksenä pommituksen lopettamisesta Utapao-tukiaseman 7,500 yhdysvaltalaisen keskuudessa: "Kukaan ei ole pahoillaan. Kaikki ovat tien päässä perhekysymyksissä. Se on kestänyt pitkän aikaa. Miehet ovat valmiina menemään takaisin perheittensä luo . . ."

Keskeisimmäksi tehtäväksi on tullut lisääntyvässä määrässä 12,000 Khmer-sissin pommitus Phnom Penhin ympäristössä. Lentäjät sanovat pudottaneensa pommeja 6 mailin tuntumaan kaupungista; aniharvat heistä ovat kuulleet mitään yhdysvaltalaislentäjien virhepommituksista, mitkä aiheuttivat yli 300 ystävällisen kambodzhalais-siviilin kuoleman viimeksi kuluneen viikon aikana . . .

Kaikkein kummallisin seikka B-52 miehistön suhteen, tai ehkä ei niinkään kummallinen, on se tapa, miten se haluaa sulkea mielensä kaikelta Kambodzhassa ja Indokiinassa.

Entä jos Phnom Penh kukistuu? "Minun on vaikea olla huolissani siitä mitä Phnom Penhille tapahtuu", sanoi yksi heistä.

Ylläolevaan ei sovi mitään Eskon puumerkkiä lisätä. — W.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Helen Salminen, Sudbury, Ont. täyttää torstaina, elokuun 30 pnä 64 vuotta.

Antti Ranta, Whitefish (Little Penage), Ont. täyttää tiistaina, syyskuun 4 pnä 73 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

MITÄ MUUT SANOVAT

KOTIRAUHA TULI HÄIRITYKSI

Katselijat pakotettiin viime viikolla äkkiä turhanpäiväisyyden merestä takaisin realisuuteen Richard Nixonin koomisuudella ja jöröillä kasvoilla.

Miksi tämän miehen sallitaan tunkeutua canadalaisten olohuoneisiin ja täyttää elämämme "nyyhty-jutuillaan"?

. . . Watergate-tapauksesta on läksy opittavana, mutta mitä tahansa tekosyitä käytetään tästä illan häiritsemisestä, se vain osoittaa missä määrin Amerikka vaikuttaa meidän ajattelutapaamme.

Olisivatko Canadan televisioverkostot käsitelleet tätä skandaalia samalla tavalla jos se olisi tapahtunut Englannissa, tai missä tahansa muualla maailmassa? . . .

Vieläkin terävämmin, jos tämä skndaali olisi tapahtunut Canadassa, olisivatko amerikkalaiset käsitelleet sitä samalla tavalla kuin me olemme käsitelleet Watergate-tapahtumaa? Tuskinpa vain.

— Phil Ventura, Quebec P.Q. (Toronto Daily Star-lehden kirjeitä osastossa)

PÄIVÄN PAKINA

"SÄÄSTÖ-ENNÄTYS"

Näiden rivien kirjoittaja on pikkupojasta alkaen kapinoinut — ja ilmeisesti väärin — mummovainajan elämänohjetta vastaan siitä, että "eivät säästöt johdu niinkään paljoa suurista tuloista kuin pienistä menoista".

Elämän mutkikkaassa koulussa on toisinaan tuntunut siltä, että raha menee rahan tykö, että raha poikii lisää niille, joilla on paljon rahaa, ja että lihavammat säästötilit ovat niillä, joille tulee kosolti sitä, jota "ruoste syö".

Mutta kuten sanottu, auttamattomasti väärässä olemme taitaneet tässäkin asiassa olla, mikäli honkongilaisen vaatimattomana ja rehtinä" miehenä pidetyn poliisipäällikön esimerkki menee täydestä.

Muutamia päiviä sitten meille kerrottiin, että Hongkongin arvovaltaisen poliisilaitoksen vaatimaton ja hillitty poliisipäällikkö — Peter Godber on miehen nimi — on vaatimattomasta poliisin palkasta saanut kasvatetuksi Bank of Nova Sotian erääseen ontariolaispankkiin $206,492.23 säästötilin.

Tämän työlleen vihkiytyneen poliisipäällikön asian tutkiminen johti edelleen toteamukseen, että hänellä on säästötilejä myös Kaliforniassa, Australiassa, Singaporessa ja Englannissa.

Kaiken kaikkiaan hänen ulkomaiset pankkitilinsä nousevat 875,000 dollariin, jonka perusteella hän on moninkertainen miljonääri Hongkongin rahassa laskien.

Ihmeellistä on tässä kuitenkin se, että 51-vuotias Godber on Hongkongin poliisipäällikkönä vuodesta 1952 lähtien ollessaan ansainnut kaiken kaikkiaan vain $153,500. Kun siitä tulosta on pitänyt maksaa perheen elatus, verot ja muut menot, niin onpa siinä totisesti tarvittu sitä säästämisen taitoa, ennen kuin pankkeihin on kertynyt yli $800,000!

Saatujtn uutistietojen mukaan ei ole mitään todisteita siitä, että Godber tai hänen vaimonsa olisivat saaneet mitään perintörahoja tai suuria arpajaisvoittoja.

Asiasta on kehittynyt useista syistä skandaali jonka perusteella hongkongilaisten arvellaan ihmettelevän, että minkä verran arvoa on poliisilaitoksen vuotuisilla "taistelkaamme rikollisuutta" vastaan kampanjoilla.

Jollakin kummallisella tavalla poliisipäällikkö Godber, jonka sanotaan ottaneen vastaan lahjusrahoja, on kaiken lisäksi saanut tilaisuuden puhdistaa Hongkongin tomut jaloistaan ja mennä rikkauksineen muille maille vierahille. Hänen uskotaan asuvan kaikessa mukavuudessa ja ilman mitään pelkoa—virkavallan käsiin joutumisesta Rye-nimisessä kylässä Sussexissa Englannissa.

Miehen raha-asioita ryhdyttiin tutkimaan jo viime huhtikuussa. Kesäkuussa Godberille ilmoitettiin poliisiupseerien normaalikokouksessa että häntä epäillään korruptiosta. Mies pyörtyi siihen paikkaan kuin ankka mutta selvisi kuitenkin pian.

Hänen asuntonsa tutkimisen yhteydessä oli löydetty kolme irtolehtivihkosta mihin oli ilmeisesti kirjoitettu Hongkongin paheellisten paikkojen osoitteita.

Heti tämän jälkeen Godber oli pantu "silmälläpidon alaiseksi" tarkoittaen, että poliisi- ja siirtolaisviranomaiset voivat estää sen, jos hän yrittää poistua maastaa. Mutta passia ei otettu pois sen paremmin mieheltä kuin hänen vaimoltaankaan.

Itkeityään vähän aikaa naapurelleen lentokentällä mrs. Godber lähti kaikessa rauhassa lentoteitse pois maasta. Muutaman päivän kuluttua mies seurasi rakastettuaan — ja rahojaan — yhtä vaivattomasti.

Hongkongilla ja Englannilla on sopimus rikollisten takaisin palauttamisesta, mutta nyt on havaittu, että tämä sopimus ei koske Godberia — ei sittenkään vaikka Hongkong on Britannian kruunun siirtola — sillä Britannian lakikirjoissa ei tunneta sellaista "rikostaa", mistä Godberia Hongkongissa syytetään, ts. "elintasosta mikä ylittää nykyiset ja entiset viralliset palkkaedut".

Ja väärin kaiketi se olisikin, jos mies-poloinen joutuisi kovista "säästöponnisteluistaan" tiilenpäitä lukemaan silloin kun hän voi elää herroiksi pankkisäästöjensä varassa.

— Känsäkoura.

VUOSIEN TAKAA

50 VUOTTA SITTEN:

NOIN 200 VANGITTU SUOMESSA

Suomesta viimeksi saapuneiden tietojen mukaan äskeisessä ohranan toimeenpanemassa ajojahdissa vasemmistososialisteja vastaan on vangittu kaikkiaan noin 200. Sosialistisen Työväenpuolueen toimihenkilöä. — Vapaus, uutistieto, elok. 16 p. 1923.

Työnantajat sulkevat teollisuuslaitokset Ruhrin alueella; Kaikki suurimmat kaivokset ja paljon muita teollisuuslaitoksia suljettu; Noin miljoona työläistä työttömänä.

— Vapaus, etusivun otsikkoja, elok. 28 p. 1923

30 VUOTTA SITTEN:

HISTORIALLINEN KIRJE

. . . Elok. 6 pnä lähetti kaivostyöläisten Sudburyn osasto 598 seuraavan kirjeen:

"Mr. R. L. Beattie,
International Nickel Co. of Canada
Copper Cliff, Ont.

Dear Sir: International U.M.M.&.S.W:n osasto 598 presidenttinsä ja sihteerinsä kautta täten pyytävät International Nickel Co of Canadaa, teidän kauttanne, tunnustamaan meidän uniomme teidän yhtiömme työläisten kollektiiviseksi edustajaksi . . .

"Meidän on määrätty pyytämään teitä ottamaan vastaan meidän uniomme valittu komitea tarkoituksella neuvotella visseistä asioista, jotka koskevat meidän jäseniemme hyvinvointia sekä että te hyväntahtoisesti vastaisitte tähän pyyntöön elokuun 17 päivään mennessä.

Teidän,
Mel Withers, presidentti, J. T. More, sihteeri.'

Kuten ylläolevasta ilmenee on unio tehnyt aloitteen (ensimmäisen) sopimuksen saamiseksi Incon ja sen työläisten välillä . . .

— Vapaus, toimituskirjoituksesta, elok. 12 p. 1943

50 TUNNETTUA SUOMALAISTA

Lontoo. — Tukholmasta saatujen tietojen mukaan usean poliittisen puolueen edustajat Suomessa ovat kehoittaneet eilen hallitusta ryhtymään heti toimenpiteisiin saadakseen selville olisiko mahdollisuutta erikoisrauhan saamiseen Venäjän kanssa. Uutisessa sanottiin, että anomuksen on allekirjoittanut 50 tunnettua suomalaista . . . Natsien sanottiin olleen huolissaan tämän toimenpiteen johdosta. — Vapaus, uutistieto, elok. 21 p. 1943.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Kaupungin Intercity alueen komitea alusti kaupungin valtuuston kokouksen käsiteltäväksi koululaisten leikki- ja urheilukenttää koskevan kysymyksen viime tiistaina. Keskustelussa monet valtuuston jäsenet huopasivat ja soutivat vanhaan tapaan ja erikoisesti sen kustannuksien suhteen, kunes selvisi saatavissa olevan kahden eekkerin kentän alueella sopiva paikka.

Useat alueen asukkaat arvostelivat sellaisia rahan käytön supistajia kuin tri Anten, joka piti liian korkeana viiden tuhannen dollarin käyttöä.

Alueella yli kolmekymmentä vuotta asunut Mike Comishin tuomitsi alueen etujen jarruttamiseksi sellaiset puheenvuoron käyttäjät, ja korosti, että juuri tällaisen suhtautumisen vuoksi meidän on täytynyt taistella 30 vuotta ennen kuin saatiin osittaisesti vesiviemärit ja 25 vuotta ennenkuin alkoi katukäytävien saaminen. Nyt ovat lapsemme jo kasvaneet ja on lastenlapsia emmekä ole vielä päässeet mihinkään ratkaisuun urheilu- ja leikkikentän suhteen. Noin 50 kokouksessa seuraajana olevia nuoria ja vanhempia jo silloin huusivat "päätökseen'.

Valtuuston jäsen Hennessey ja valtuusmies Cook kirjoittivat päätösesityksen, että kenttä hankitaan ja kunnostetaan, ja kaupunki varaisi alustavasti sitä varten tarvittavat rahat. Lisäehdotus yritti rajoittaa rahaerän 15 tuhanteen dollariin. Summan määrittelijät kuitenkin lopullisesti peräätyivät ja pääesitys hyväksyttiin. Sitten lisäksi päätettiin esittää anomus hallitukselle avustusrahan myöntämisestä, mutta kunnostustyöt aletaan viivyttelemättä.

* * *

Työnpäivän juhlassa sunnuntaina, syyskuun 2 p. esitetään Suomi-Filmin elokuva "Kaunis Veera". Rauhan juhlassa elokuvain esitystä varten hankitulla esityskoneella tuli jo etukäteen katsottua tämä veikeä ballaadi Saimaalta, joka on nimeltään "Kaunis Veera". Se on uusi valmiste, eikä siinä ilmene mitään rikkinäistä. Esitys alkaa klo 1.30 iltapäivällä. Oviraha on $1.00 aikuisilta ja 25 senttiä lapsilta.

Tervetuloa Finnish haalille juhlimaan ja nauttimaan!

* * *

Lukuisten kaupungin naisten järjestöjen edustajia ja jäseniä kokoontui täällä Welfare Centre keskukseen, jossa keskustelu keskittyi hintain kohoamista vastaan toiminnan välttämättömyydestä.

Työnpäivän tunnuksien innoittamana kokoontuvat naiset Miles kadulle keskiviikkona syysk. 5 p. iltapäivällä ja perjantaina, syysk. 7 p. 7.30 illalla Northwood Plazalle sekä maanantaina syysk. 10 pnä lasten kanssa Children's Aid rakennukseen (Court kadulle Port Arthurin puolelle).

Näihin valmistautuminen tulisi kaikissa naisten ja työläisten järjestöissä käsitellä heti, jotta osallistumisen järjestämisessä voisivat olla mukana ja apuna.

* * *

Suomalaisten Ikinuorten syyskuun ensimmäinen kokous pidetään keskiviikkona, syysk. 5 p. alkaen kello 1.30 ip. Silloin on monien keskenjääneitten asiain käsittely, joista tärkeimpiä on selostus Sudburyssa nyt pidetyn Senior Citizens of Ontario Inc. edustajakokous jne. Toivotaan jäsenten runsaslukuisena saapuvan Finnish haalille kokoukseen.

* * *

CSJ:n Thunder Bayn osaston kokous on keskiviikkona, syysk. 5 p., alkaen klo 7.30 illalla. Esillä paljon syystoiminnan järjestelyjä ja tärkeisiin toimintoihin osallistumisen kiirehtiminen, kuten edellä jo ilmenee. Näkemiin jäsenet joukolla. — ATH.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Nuoret venäläiset tanssijat olivat kaupungintalon esityslavalla ja saivat suurta huomiota mainiosta esityksestään. Heidän soittajansa oli myös hyvä laulaja.

Kävin exhibitiossa t.k. 21 p. Siellä oli oikea joukkovaellus ja tavaran paljous. Neuvostoliiton näyttely kiinnosti eniten. Näytteillä oli jättiläistraktoreita, joissa on kokoa ja varmaan voimaa.

Sisällä rakennuksessa oli tavaraa paljon. Siellä oli eristetty osasto missä näyteltiin filmejä. Se oli täynnä seisomapaikkoja myöten. Näimme etupäässä, varmaan juuri jäistä vapautunutta jylhää jäämerta, jylhää vuoristo rannikkoa merileijonineen ja muutamia lyhkäisosia, että tuhannet kiitokset mahtavasta ja arvokkaasta näytöksestä ja vierailusta Canadaan.

Torontossa John kadun kohdalla rannassa, rakennetaan maailman korkeinta tornia. Se on nyt 560 jalkaa ja valmistuttuaan ensi vuonna tulee se olemaan 1,805 jalkaa korkea, jossa on pyörivä ravintola mistä tulee olemaan näköalaa 75 mailin säteellä. Toronto Starin mukaan sen pitäisi valmistua ensi vuoden lopulla. — J.N.

TYÖLÄISET VALMIINA TORJUMAAN OIKEISTON KAAPPAUSYRITYKSEN

Santiago — Chilen sisäpoliittisen tilanteen uudelleen kärjistyessä ovat isänmaalliset voimat ryhtyneet voimakkaisiin toimenpiteisiin sulkeakseen tien fasistisilta salaliittolaisilta ja terroristeilta, jotka ohjaavat avoimesti tapahtumia kohti kansalaissotaa ja oikeiston vallankaappausta.

Taantumuksen toimien aiheuttamaa tilannetta käsitteli mm. työläisten yhtynyt ay-keskuksen Cutin johdon kiireesti koolle kutsutu kokous, jossa hyväksyttiin vetoomus Chilen kansalle.

Vetoomus kehoittaa kaikkia isänmaallisia voimia olemaan valmiina puollustamaan Salvador Alenden hallituksen ja kansan edistyksellisiä saavutuksia.

"Tänä dramaattisena hetkenä, jota maamme parhaillaan kokee, täytyy välttämättä järjestää voimakas fasismin vastainen liike koko kansan mittakaavassa", sanotaan Cutin asiakirjassa. Ammattiliitto kehoittaa tehtaiden ja muiden yritysten suojelukomiteoiden jäseniä olemaan täydessä valmiustilassa fasistien hyökkäyksen torjumiseksi.

Kaikkien työläisten tulee kokoontua tuotantolaitoksiin ja olla jatkuvassa yhteydessä Cutin johtajistoon tarpeellisia ohjeita varten, sanotaan julkilausumassa. Cutin puheenjohtajan Juis Figeroan ja muiden johtajiston jäsenten, mm. kristillisdemokraattisen edustajan allekirjoittamassa asiakirjassa tähdennetään, että "jos oikeistolaiset yrittävät vallankaappausta, meidän on oltava valmiina tuhoamaan heidät perinpohjin".

Fasistiset ainekset aktivoivat terroritoimintaansa. Chilen pääkaupungissa Santiagossa sattuneiden oikeiston ääriainesten provosoimien veristen välikohtausten tuloksena on kuollut kaksi ja loukkaantunut yli 10 henkilöä.

Tilannetta on kärjistänyt huomattavasti Chilen parlamentin taantumuksellisen enemmistön päätös syyttää tasavallan presidenttiä "huomattavista laillisuuden rikkomisista", joihin hän muka on syyllistynyt virkatehtäviä hoitaessaan. Vaikka kansalliskongressin hyväksymällä, taantumukselliset käyttävät sitä tässä jännittyneessä tilanteessa tekosyynä uusiin tekoihin kansan hallitusta vastaan. Kommunistien edustaja George Insuns sanoikin kongressissa, että taantumuksellisen enemmistön läpiajama asiakirja voi toimia erikoislaatuisena sytyttimenä vallankaappausyritykselle.

Oikeistovoimat yrittävät kaikin keinoin — käyttämällä terroria, nurkan takaa ampumista, sabotaasia, hajotustoimintaa ja parlamentin taantumuksellisten enemmistöä — sytyttää maassa kansalaissodan, kirjoittaa Ultima Hora-lehti. Lehti toteaa, että ääritaantumukselliset ovat voimistaneet provokaatio- ja panettelukampanjaansa kansan yhtenäisyyden hallituksessa olevia ilmavoimien edustajia vastaan. Fasistiset ainekset valmistelevat uusia terroritekoja jättääkseen Chilen armeijan ilman johtoa, sanoo lehti.

Nälänhätää Intiassa

Kalkutta — Nälkää näkeviä maanviljelijäperheitä virtaa Kalkuttaan Intian maaseudulta. Katukuva näyttää samanlaiselta kuin ennen vuoden 1943 suurta Bengalin nälänhätää, jolloin kolme miljoonaa ihmistä kuoli.

Monet saapuneista ovat kuolemaisillaan. Viranomaiset määrittävät kaikki kuolemantapaukset luonnollisiksi. Lehdet pitävät tätä "tulkintakysymyksenä". Monet muut pakolaiset liittyvät niihin satoihintuhansiin köyhiin maanviljelijöihin jotka asuvat kaupungin jalkakäytävillä. Tällä tavalla asuu epävirallisten tietojen mukaan miljoona ihmistä.

Eräät järjestöt ovat järjestäneet ruoanjakelua. Jakelupaikkojen luona on joka päivä pitkiä jonoja. Monet nälkää näkevistä oksentavat kuitenkin ruoan ulos kohta syönnin jälkeen — selvä merkki siitä, etteivät he ole saaneet ruokaa moneen päivään.

Tällaiset näkymät ovat viime aikoina tulleet niin tavallisiksi Kalkutassa, että monet vanhemmat asukkaat vertaavat niitä vuoden 1943 nälänhätään.

Toinen vuoden 1943 tilannetta muistuttava seikka on, että on alettu hamstrata suuria määriä viljaa, joka myydään sen jälkeen mustassa pörssissä. Tämä ja viime vuoden riisisadon epäonnistuminen ovat syynä huolestuttavaan viljapulaan.

Virallisista tiedoista ilmenee että riisivarastot ovat tyhjentyneet useimmilla paikkakunnilla. Vehnää on saatavissa vain kaupungeissa.

Maaseudulla olevat elintarvikevarastot ovat joutuneet varkauksien kohteeksi.

Monilla tahoilla väestö on syönyt lehtiä ja marjoja. Tästä huolimatta on arvioitu, että elintarvikepula saavuttaa huippunsa vasta syys-lokakuussa.

Vakuutusyhtiöt uhkaavat B.C:ta oikeusjutulla autovakuutusasioista

Unhoittaen ilmeisesti yleisesti käyttämänsä väitöksen, että autovakuutuksista koituu niille vain "tappiota", Canadassa operaatiojaan suorittavat johtavat vakuutusyhtiöt aikovat oikeusteitse estää British Columbian hallituksen järjestämästä "monopolisoitunutta autovakuutusta", tiedoitettiin viime tiistaina.

Vastaten suurten vakuutusyhtiöiden oikeusjuttu-uhkaukseen, BC:n NDP-hallituksen transporttiministeri Robert Strachan, jonka johdossa maakunnan omistava Insurance Corp on, syyttää vakuutusyhtiöitä sabotaasiyrityksestä BC:n autovakuutusta vastaan.

Hän esitti tämän syytöksen samana päivänä jolloin monopolisoituneet vakuutusyhtiöt keskusjärjestönsä välityksellä uhkasivat aloittaa oikeusjutun estääkseen maakunnan autovakuutuslain täytäntöön panemisen.

"Se on kumma esitys ryhmältä, joka on istunut minun virastossani ja luvannut antaa kaikkea mahdollista apua muutoskauden aikana", sanoi Strachan.

"Mutta sen jälkeen ne ovat yrittäneet kehittää kriisiä ja vaikeuksia British Columbian vakuutusta vastaan asettamalla kaikki mahdolliset esteet sen tielle", hän jatkoi.

Mr. Strachan sanoi hallituksensa "tutkineen hyvin huolellisesti asiaa. Hallitus odottaa, että sen autovakuutukset saadaan myyntiin tammikuun 1 pnä, ja että nämä vakuutukset astuvat voimaan maalisk. 1 pnä."

Insurance Bureau of Canada jonka sanotaan edustavan 95-prosenttisesti ko. autovakuutusyhtiöitä, antoi ilmoituksen suunnitellusta oikeusjutun aloittamisesta. Samalla se ilmoitti ottavansa asianajakseen entisen konservatiivihallituksen oikeusministerin E. Davie Fultonin.

Yhtiöiden selostuksen mukaan tarkoitus on saada oikeuslaitokselta lausunto, että British Columbian autovakuutuslaki on perustuslakivastainen.

Mainitun lain mukaan, mikä esitettiin hyväksyttäväksi viime helmikuussa, hallitus muodostaa kruunun yhtiön huolehtimaan $135 miljoonan hintalappua kantavan maakunnallisen autovakuutuksen asioita.

Autovakuutusyhtiöt voivat edelleen toimia maakunallisen autovakuutuksen asiamiehinä, tosin nykyisistä pienemmillä korvausmaksuilla. Ne ovat kuitenkin ilmoittaneet luopuvansa koko autovakuutushommasta, jos maakuntahallitus voi estottomasti järjestää halvemmalla hinnalla paremman vakuutuksen maakunan autoilijoille.

Vaatii eläkkeiden korottamista ja sosiaalihuollon parantamista

Jatkoa sivulta 2.

paljon muitakin asioita, mutta tässä olen koettanut mainita kaikkein tärkeimmistä kysymyksistä.

Kyllä myöntää täytyy, että ilman tällaista eläkeläisiä yhdistävää järjestöä maakuntaa käsittävässä mitassa, olisi eläkkeellä olevien naisten ja miesten toimeentulo kovin kyseenalaista. United Senior Citizens of Ontario, Inc. yhdistää Ontariossa 576 eläkeläisten klubia, joiden yhteinen jäsenmäärä on 90,000 jäsentä. Sillä on vaikutusta ja voimaa käsitellä ja esittää eläkeläisten sosialihuoltoa koskevia vaatimuksia maakunta- ja liittohallitukselle.

Lopuksi kehoitan suomalaisia eläkeläisiä, naisia ja miehiä, liittymään nyt jo toiminnassa oleviin suomalaisten eläkeläisten kerhoihin ja perustamaan uusia kerhoja niillä paikkakunnilla missä niitä ei vielä ole toiminnassa.

Yhteisvoimin kykenemme parhaiten puolustamaan eläkeläisten etuja, siitä oli osoituksena tämä kaupungissamme viime viikolla kokonotunut United Senior Citizens of Ontarion valtava edustajakokous. — E. S.

Toronton Ikinuorten rientoja

— Kiireellistä on ollut tämä kesä aika, joka torstai on kokoonnuttu, vuoron perään pidetty lyhyitä kesälomia. Suurjuhlillakin oltiin suurena joukkona, laulelimmekin toisten Ikinuorten kanssa ja tanhujoukkueemmekin rohkaisi itsensä niin paljon, että uskalsimme esiintyä sen suuren yleisöjoukon edessä. Siitä taas saimme lisää innostusta tulevaan toimintaan, joka varmasti tulee lisääntymään nyt syksyn tulleen. Useita matkojakin on tehty kesän aikana, viimeinen oli Rauha ja John Lähteen kesäpaikalla. Ilma olikin mitä ihanin päivä kului rattoisasti, kiitos kaikesta Rauhalle, Johnille ja naapurin isäntäväelle. Seuraava matka tehdään keskiviikkona 29 päivä, Vieno ja Eric Sjomannin kotiin, joka on erittäin kaunis ulkoilupaikka, vähän matkaa Torontosta. Jos "ilmoja riittää" ja riittäähän niitä, on vielä suunnittelussa tehdä matka Tuomen paikalle, Niagara Fallsille päin.

Syystoiminnan suunnittelut on jo tehty, syyskuun ensimäisellä viikolla alkaa tosi harjoittelut syysjuhlaa ja Sudburyn vierailua silmälläpitäen. Torstaina 6 päivä syyskuuta Gunnari taas tulee meitä laulattamaan, tiistaina 11 päivä, kello 10 aamulla on tanhu ja voimisteluharjoitukset. Tulevat harjoitukset tämän jälkeen järjestetään kaikille sopivaksi, kun nyt ensin kokoonnumme keskustelemaan. Sisko Lyyli tulee huolehtimaan ohjauksesta.

Tässä samalla huomautan, että Finlandia kuorolaisia myöskin pyydetään saapumaan haalille torstai iltana syyskuun 6 päivä kokoukseen, jossa tehdään suunnittelut tulevaan toimintaan.

ht.

Elokuva "Tuntematon Sotilas" kiertää Canadaa

Toronto. — Joko olette nähneet elokuvan tuntematon sotilas? Yli 2,600,000 suomalaista on nähnyt valkokankaalla tämän kaikkien aikojen "best seller" filmin.

Filmi on ensikertaa täysipitkänä Canadassa. Se on uusi kopio ja äänitys on hyvä. Se on myös arvosteltu Suomen parhaaksi elokuvaksi, myös ulkomailla. Huumoria siitä ei puutu kun herra Rokka ilmestyy valkokankaalle. Hyvä on myös 'Turun" poika ja monet kymmenet muut elokuvan henkilöt.

Tulkaa siis joukolla katsomaan tätä ainutlaatuista elokuvaa. Ette varmaan kadu. Lähemmät tiedot maksullisessa ilmoituksessa.

— Martti Montonen.

RAUHA JA TURVALLISUUS PERUSEHTO NAISTEN ONGELMIEN RATKAISULLE

Helsinki — Euroopan naisjärjesjen yhteistyökonferenssi toivoo, että Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin työ voitaisiin viivyttelemättä viedä onnistuneeseen päätökseen. Näin voitaisiin vahvistaa rauhaa ja turvallisuutta Euroopassa.

Kolmipäiväisen kokouksensa päätteeksi antamassaan julkilausumassa konferenssin osanottajat toteavat konferenssin lujittaneen vakaumusta, että rauhan ja turvallisuuden takeiden lisääminen on perusehto koskevien ongelmien ratkaisulle.

Dipolissa elok. 12 p. päättynyt konferenssi oli tähänastisista laajapohjaisin Euroopan naisjärjestön kokous, jossa on keskusteltu yhteisistä ongelmista. Osanottajia oli 173 15 järjestöstä 26:sta Euroopan maasta.

Viimeissenä kokouspäivänä, jonka teemana oli Euroopan yhteistyö ja turvallisuus sekä Euroopan vastuu kehittyvässä maailmassa puhuivat suomalisista mm. valtiosihteeri Rachard Tötterman ja YK:n apulaissihteeri Helvi Sipilä, joka oli kokouksessa YK:n edustana.

Tötterman sanoi Suomen pyrkivän mahdollisuuksiensa mukaan myötävaikuttamaan ETYKin onnistumiseksi sekä Euroopan turvallisuuden ja eri alojen yhteistyön edistämiseksi ETYKin toisen vaiheen alkaessa syksyllä Genevessä.

Hän lisäsi, että olemme tietoisia siitä, että Suomen toimintaan tässä kysymyksessä kohdistuviin odotuksiin vaikuttaa erityisesti tähän saakka osoittamamme aloitteellisuus. Tötterman puhui Suomen osuudesta ETYKin valmisteluissa.

Helvi Sipilä totesi taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edellyttävän naisten ja miesten tasa-arvoa.

Sipilän mukaan naisten asema ei missään yhteiskunnassa ole täysin tasaveroinen miesten kanssa, vaikka naiset muodastavat puolet väestöstä.

Naisten osallistuminen ennen kaikkea poliittiseen päätöksentekoon kansallisella ja kansainvälisellä tasolla on kaukana tasa-arvoisuudesta, mainitsi Sipilä.

POLIITTINEN ILMAPIIRI PARANTUNUT

Kokouksen osanottajat ilmaisivat tyytyväisyytensä siitä että Euroopassa on viime aikoina ollut havaittavissa voimakkaammin kuin koskaan aiemmin jännityksen vähenemistä ja poliittisen ilmapiirin paranemista. Tämä todetaan julkilausumassa.

Siinä sanotaan myös, että naisjärjestöjen ja niiden jäsenten tulee pyrkiä edistämään rauhanomaisen rinnakkaiselon edellytyksiä erilaisen yhteiskuntajärjestelmän maiden välillä kannattamalla kaikkia toimia, jotka lisäävät kulttuurivaihtoa ja Euroopan maiden välistä taloudellista ja tieteellistä yhteistyötä.

YHTEISTYÖN MUODOT MONINAISET

Yhteistyötä taloudellisella tieteellisellä ja teknologisella sekä ympäristönsuojelun alalla korosti Englannin parlamentin ylähuoneen jäsen Lady Whitekin. Hänestä tämä yhteistyö muodostaa perustan, jolta voidaan lähteä käsittelemään rinnakkain arempia turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä.

Lady White huomautti myös, ettei Euroopan turvallisuusjärjestelmää kehitettäessä voi jättää huomioimatta niitä vaikeuksia, joita on käynnissä olevissa NATO:n ja Varsovan liiton maiden välisissä joukkojen supistamista koskevissa neuvotteluissa.

Puolan naiskomitean puheenjohtaja Maria Milczerek totesi puheenvuorossaan, ettei suhteiden normalisoituminen puolla yksinomaan erilaisten yhteiskuntajärjestelmien maiden rinnakkaiseloa, vaan myös yhteistyön aikaansaamista eri aloilla periaatteena osapuolten samanarvoisuus ja etujen vastavuoroisuus.

Maria Milczerek korosti, että ETYK-konferenssi antaa onnistuessaan ainutlaatuisen ja aseiden vähenemiseen ja siten sen taakan keventämiseen, jota eri maiden kansat joutuvat nyt kantamaan.

Lon Nolin apuna Saigonin joukkoja

Pariisi — Etelä-Vietnamin väliaikainen vallankumoushallitus syytti viime torstaina Saigonin hallitusta joukkojen lähettämisestä Kambodzhaan puolustamaan Lon Nolin johtamia maan virallisen hallituksen joukkoja. Väliaikaisen vallankumoushallituksen syytöksessä todettiin, että Saigonin hallitus on asettanut ainakin 10,000 "valepukuista vapaaehtoista" Lon Nolin hallituksen käyttöön.

Väliaikaisen vallankumoushallituksen syytöksen esitti sen ulkoministeri Nguyen Van Hieu Pariisissa vain vähän sen jälkeen kun Yhdysvallat lopetti ilmavoimiensa pommituslennot Kombodzhassa. Ulkoministeri Hieu puhui niissä neuvotteluissa, joita väliaikainen vallankumoushallitus ja Saigonin hallitus käyvät Pariisissa Etelä-Vietnamin poliittisesta tulevaisuudesta.

Torstain neuvottelutapaamisen jälkeen väliaikaisen vallankumoushallituksen neuvottelijoiden edustaja antoi lausunnon, jossa hän totesi Saigonin hallituksen edustajien osoittaneen täydellistä neuvotteluhaluttomuutta. Edes vankien vaihdosta ei päästy hedelmälliseen keskusteluun, totesi väliaikaisen vallankumoushallituksen edustaja.

Kevyemmältä kannalta

LUPAA LOPETTAA VALHEMAINONNAN

Yhdysvaltain kauppakomission maanantaina antaman tiedon mukaan yhdysvaltalais-meijerien (American Dairy Association) yhdistys on suostunut lopettamaan väärän mainonnan maidosta.

Mainitun lähteen mukaan Chicagosta käsin toimintaansa johtavan meijeriliikeyhdistyksen on poistettava mainoksistaan väitöksen, että maidossa on vähän rasvaa ja kalorioita, ja että se sopii erikoisesti dieetti-ruoaksi.

Alustavasti hyväksytyn formulan mukaan maitoteollisuusyhtiöt voivat esittää ilmoituksissaan ylläainitunlaisia väitöksiä vain siinä tapauksessa, että samassa yhteydessä ilmoitetaan paljonko rasvaa ja kalorioita maidossa on.

Kauppakomissionin sanotaan tarttuneen kiinni myös mainoksiin joiden mukaan maito auttaa dieetilla olevia ihmisiä. Tässä yhteydessä on kiinnitetty huomiota mm. seuraavanlaiseen mainontaan: "Jos sinua olisi hiemän vähemmän, hän (tyttö tai nainen) rakastaisi sinua aika paljon enemmän. Tässä ystäväiseni, on syy, miksi kehoitan sinua hankkimaan vähän maitoa antaen sen virrata"

KIRJOITUKSIA JA KUVIA JOULU-JULKAISUUN

Perinteellinen Joulu-julkaisu ilmestyy tänäkin syksynä Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten yhteistyön tuloksena. Avustajien kirjoituksia, kertomuksia, runoja ja muistelmia sekä muita kirjoituksia ja varsinkin kirjoitusten yhteyteen sopivia kuvia otetaan kiitollisuudella vastaan. Kuvat palautetaan, jos lähettäjä niin haluaa.

Kirjoitukset ja kuvat pitäisi saada julkaisun toimituksen käytettäväksi mahdollisimman aikaisin tai viimeistään lokakuun 15 päivään mennessä. Lähettäkää ne osoitteella:

**JOULU,
Box 69,
Sudbury, Ont.**

Urheilukuulumisia

Moskova valmiina olympiakisoihin

Moskova — On suoranainen ihme, ellei Moskova saa vuoden 1980 olympiakisoja järjestääkseen. Moskovassa on jo nyt 70 stadionia, 6 urheiluhallia, 26 uimalaa, toista tuhatta voimistelusalia ja -tilaa sekä kymmeniä jalkapallokenttiä. Universiadien puitteet ovat loistavat. Pienet heikkoudet, joita teknisissä järjestelyissä on sattunut, ehtivät vielä moneen kertaan hioutua vuoteen 1980 mennessä.

Moskova on anonut vuoden 1980 kesäkisoja ja KOK on nyt vanhat silmät tarkkana seuraamassa Universiadien järjestelyjä. Kaikesta näkee, että kisoille on pantu täällä paljon painoa, järjestelyissä on nähty paljon vaivaa ja tehty runsaasti työtä. Majoitus- ja harjoitteluolot ovat hyvät, kisakeittiö mainio ja vapaa-ajaksi on järjestetty ohjelmaa vaikka millä mitalla. Kilpailupaikat ovat mitä parhaimmassa kunnossa ja tekninen välineistö ja laitteisto on huippuluokkaa. Kilpailupaikkoina ovat Moskovan parhaat urheilutilat.

Järjestelyistä ja kisojen läpiviemisestä vastaa Neuvostoliiton ammattiliittojen keskusneuvoston aloitteesta perustettu järjestelytoimikunta, johon kuuluu tunnettuja edustajia eri yhteiskunnallisista ja urheilujärjestöistä. Sen puheenjohtajana toimii ammattiliittojen keskusneuvoston sihteeri Vladimir Bogatikov.

Kova loikkakilpa

Moskova — Kolmiloikka oli paras laji Universiadien 4. päivä yleisurheilukilpailuissa viikko sitten sunnuntaina. Neuvostoliiton Mikhail Bariban ja Viktor Sanejev kävivät tiukan kaksinkamppailun. Voiton vei Bariban tuloksella 17.20 Sanejevin tulos oli tasan 17 m. DDR:n George Drehmei loikkasi kolmanneksi 16.76 kantaneella hypyllään.

SIITONEN 90.08

Helsinki — Hanun Siitonen heitti Lohjalla viikko sitten sunnuntaina keihästuloksen 90.08. Samoissa kilpailuissa selvitti Antti Kalliokoski seipään varassa 530.

Markku Kukkoaho löi taas Ossi Karttusen 200 metrillä. Ajat olivat 21,1 ja 21,2.

Nilsiässä pidetyissä yleiurheilukilpailuissa heitti Jorma Kinnunen keihästä tasan 84.00, Asko Pesonen hyppäsi korkeutta 210 ja Risto Miettinen moukaroi 64.34.

NEBIOLO KIITTI

Moskova — Universiadien järjestelyt ja suorituspaikat saivat kansainvälisen ylioppistourheiluliiton (FISU) puheenjohtajan Primo Nebiolon varautuksettomat kiitokset viikko sitte sunnuntaina Volgan jokiristeilyllä pidetyssä lehdistötilaisuudessa. Kisojen avajaisjuhlallisuuksia hän piti suuremmoisina.

Mona-Lisa Pursiainen sai kunniapalkinnon

Moskova — Neuvostoliiton suurimman nuorison kirjallisuus- ja kulttuurilehden Junostin edustajat luovuttivat Mona-Lisa Pursiaiselle lehden kunniapalkintona armenialaisen taideteoksen viikko sitten maanantai-iltana ennen Suomen yleisurheilujoukkueen Suomeen lähtöä Moskovassa. Mona-Lisa Pursiainen sai Junost-lehden palkinnon Universiadien nuorimpana (22) yleisurheiluvoittajana ja ainoana yleisurheilun kaksoisvoittajana.

Junost ilmestyy kerran kuussa. Sen levikki on noin kaksi miljoonaa.

HILLPORT TAXI
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. 345-5461
148 S. Algoma St.
Thunder Bay "P" Ont.

Montreal otti oppia sai kunniapalkinnon

Moskova — Moskovalla on käytettävissään kaikki tarvittavat urheilurakennelmat olympiakisojen läpiviemistä varten ja itse henkilökohtaisesti kannatan sitä, että vuoden 1980 olympiakisat pidettäisiin Neuvostoliiton pääkaupungissa, sanoi urheilulehdistön kansainvälisen yhdistyksen presidentti Frank Taylor viime viikolla Universiadia selostaville lehtimiehille järjestetyssä lehdistötilaisuudessa.

On kuvaavaa, että Moskovan Uuiversiadiin ovat saapuneet Montrealin olympiakisojen järjestelykomiteanedustajat. Se minkä he ovat nähneet, on tehnyt heihin niin suuren vaikutuksen viipyä Moskovassa pidemmän ajan tutustuakseen kaikkeen yksityiskohtaisesti.

Frank Taylor, joka vierailee Moskovassa ensi kerran, totesi vievänsä mukanaan unohtumattomia muistoja Olga Korbutin voimisteluesityksen kauneudesta ja siroudesta, yleisurheilukilpailujen tuomariston toiminnan puolueettomuudesta ja täsmällisyydestä ja itse valtavasta Neuvostoliiton pääkaupungista leveine avarine katuineen, joiden puuttuminen tuntuu niin kipeästi eräissä läntisissä kaupungeissa.

Taylor torjui länsimaisten — erityisesti englantilaisten ja amerikkalaisten — lehtimiesten valitukset, joiden mukaan lehdistön edustajien pääsyä ylioppilastaloon on "vaikeutettu". Tässä talossa asuvat Universiadin osanottajat. Taylor totesi, että rajoituksia on ollut niin Tokiossa kuin Meksikossa ja Münchenissäkin. Arvostelijoiden mieliksi Münchenin olympiakisojen järjestäjät päättivät suostua joihinkin rajoitusten lievennyksiin. Muutamaa päivää myöhemmin tapahtui tunnettu traagillinen välikohtaus.

Taylor kosketteli myös johtamansa yhdistyksen toimintaa ja mainitsi, että yhdistys aikoo lähiaikoina järjestää jokavuotiset kyselyt urheilulehtimiesten keskuudessa vuoden parhaiden ja parhaan urheilujoukkueen nimeämiseksi.

Frank Taylor vastasi eräiden länsimaisten lehtimiesten kysymyksiin koskien Israelin lehdistön poissaoloa lehdistötilaisuudesta. Eräät läntisen propagandan äänenkannattajat väittivät, että israelilehtimiehille ei annettu lupaa saapua Moskovaan. Taylor kertoi ottaneensa varta vasten selvää tästä asiasta neuvostoliittolaisilta järjestöiltä. Tällöin selvisi, että viisumihakemuksia ketään israelilaista lehtimiestä varten ei ole asianomaisten kanavien kautta saapunut.

Lehdistötilaisuudessa läsnä ollut Universiadin päälehdistökeskuksen varajohtaja Nikolai Jefimov ilmoitti, että israelilaisilta lehtimiehiltä ei ole saapunut akreditointihakemuksia.

Kolme CE:stä juniorien kilpailuissa

Montreal — Kolme Canadan juniorien ennätystä rikottiin lauantaina ensimmäisissä kansallisissa juniorien rata- ja kenttäurheilumestaruuskilpailuissa täkäläisellä olympialaisradalla.

Ann Mackie juoksi 400 metria tasan 54.0 karsien entisestä ennätyksestä pois 3,10 sekuntia.

Sekä miesten että naisten 4X100 metrin juoksussa tehtiin myös uudet ennätykset. Ontarion naisten A-joukkue (Arlene Keatley, Ann Bryan, Elenor Mahal ja Lynn Kelland) tekaisi ennätysajan 46.8 sekuntia parantaen entistä ennätystä 2,10 sekuntia.

Miesten joukkue Scarborouhsta juoksi 4x100 metrin viestin ajassa 41.5 aikaisemmin ennätyksen oltua 41.8.

Miss Kelland voitti myös 100 metrin juoksun ajassa 11.5.

Kilpailuihin osallistui 385 juniori-urheilijaa edustaen Canadan kaikkia maakuntia.

Laporten murhaan yhdistymisestä tuomitulle vapaus ja oppirahoja

Quebec. — Claude Lariviere, joka pari vuotta sitten tunnusti syyllistyneensä Quebecin työministeri Pierre Laporten murhasta ja kidnappauksesta syytettyjen avustamiseen v. 1970, on saanut lyhyen vankilapalvelun jälkeen vapauden ja sen lisäksi Canada Councililta $10,000 lahjoituksen historiallisen tutkimustyön suorittamista varten Montrealin kaupungin tunnetussa työväenosassa, St. Henri-piirissä.

Michel Viger, joka oli syytettynä Larivieren kanssa ja tuomittiin samoista syytöksistä, on edelleen palvelemassa 8-vuotista vankeusrangaistusta St. Vincent de Paul-vankilassa.

Larivieren lakimies Robert Sacchitelle on vahvistanut lehtitiedot, että hänen asiakkaansa antoi pian pidätyksen jälkeen "lokakuun kriisin" aikana poliiseille 50 sivua käsittävän lausunnon toiminnastaan FLQ-terrorijärjestössä.

Tätä lausuntoa ei käytetty todistusainehistona Laporten tapauksen kuulusteluissa eikä sitä seuranneen minkään FLQ-oikeusjutun yhteydessä.

Quebecin oikeusministeriön kerrottiin selittäneen viime torstaina että tämä "tunnustusasiakirja" on ehkä tekijänä siinä, miksi Lariviere sai näin pian ehdonalaisen vapauden.

Oikeusministeriön erään puhemichen kertoman mukaan tällainen rikoksen tunnustamisasiakirja on usein tingausapuna syyttäjä- ja puolustusviranomaisten välisissä neuvotteluissa. "Jos henkilö tunnustaa syyllisyytensä silloin tapahtuu usein, että syytettä lievennetään etukäteen tehdyn sopimuksen mukaisesti. Näin on voinut käydä myös Larivieren tapauksessa. Jos hän allekirjoitti 50 sivua käsittävän asiakirjan tunnustaen syyllistyneensä kaikkiin rikoksiin, mistä häntä syytettiin, se on voinut vaikuttaa myönteisesti.

Larivierelle myönnettiin viime maaliskuussa yllämainittu Canada Councilin $10,000 lahjoitus historiallista tutkimustyötä varten Montrealissa.

Ehdonalaisuuteen päättämisestä vastuussa oleva lautakunta ja Canada Council ovat selittäneet, että mitään ei ole lakivoimaisesti asiassa siinä kun Lariviere sai aikaisen ehdonalaisen vapauden ja myös $10,000 lahjoituksen tutkimustyötä varten. Lariviere tunnusti syyllisyytensä huhtik. 27 p. 1970 ja oli sen vuoksi oikeutettu pääsemään ehdonalaiseen vapauteen tammikuussa 1972. Lariviere tuomittiin ihmisryöstäjäin ja murhaajien avustamisesta neljään samanaikaisesti palveltavaan 2 vuoden tuomioon. Viiden kuukauden kuluttua siitä hän sai päivittäiset lomat aloittaakseen uudelleen opiskelunsa Montrealin yliopistossa. Hän sai täydellisen ehdonalaisen vapauden vuoden 1972 vajaan vuoden kuluttua syyllisyys tunnustuksensa tekemisestä.

Tunnustettuaan syyllistyneensä Pierre Laporten ryöstön (kidnapping) ja murhan suorittajien avustamiseen. Claude Larivierella täytyy itsellään olla vaikeuksia uskoa hyvää onneaan", sanoi Toronto Daily Telegram asiasta toimituspalstallaan viime torstaina jatkaen:

— Ensinnäkin hän sai vain 2 vuoden tuomiot palveltavaksi samanaikaisesti kustakin neljästä syytöksestä (sisältyen niihin Rose-veljesten ja Francis Simardin piiloittaminen poliiseilta). Toiseksi, hän pääsi ehdonalaisuuteen palveltuaan vain 5 kuukautta. Kolmanneksi hänelle annettiin Canada Councilin $10,000 lahjoitus tutkimusten suorittamiseksi Montrealin työläisosassa, St. Henri piirissä . . .

Periaatteessa siinä ei ole mitään vikaa. Kun ihminen on maksanut velkansa, hän on vapaa. Mutta muistaen mitä sanottiin ääritoimenpiteiden (War Measures lain voimaan julistaminen, yli 400 ihmisen vangitseminen jne — V) johdosta, v. 1970, sekä silloiset kiihkeät puheet parlamentti talolla, joukkovangitsemiset ja nimenomaan se, että koko yhteiskunnan perusteet horjuivat vaakalaudalla, nin voiko kukaan olla ihmettelemättä? . . ."

$34 miljoonan arvosta liian paljon suihku-harjoituskoneita asevoimilla

Ottawa — Canadan yhdistettyjen asevoimien ilmavoimaosastolla on $34 miljoonan arvosta liian paljon suihku-harjoituskoneita. Niitä ei tarvita.

Puolustuministeriön virkailijat tiedoittivat viime keskiviikkona, että Canadan lentäjäkoulussa Moose Jawassa on 150 Turod suihku-harjoituskonetta aikana jolloin koulu voi käyttää hyväkseen vain 70. Kunkin lentokoneen arvo on $425,000.

Kaikkia näitä koneita käytetään kuitenkin vuorotellen. Noin 70 niistä on Moose Jawssa ja 80 on varastoituna Irentonissa silloin kun niitä ei käytetä. Kaikkia näitä koneita käytetään vuorotellen ja kaikki ne ovat olleet käytössä vuodesta 1966 alkaen, jolloin ne ostettiin.

Yhteenä syynä tähän tilanteeseen mainitaan Canadan asevoimien yhdistäminen. Ennen sitä Canadan ilmavoimien miesvahvuus oli noin 50,000. Ilmasto ei ole nyt vastaavan suuri siksi kun kolmen aselajin tukiosat on yhdistetty, ja kun entiset armeijan ja laivaston lentäjät ovat nyt ilmavoima-asastossa.

Canadan asevoimien koko miesvoimamäärä on vähentynyt 125,000:sta 82,000:een.

Silloin kun ne tilattiin, me tarvitsimme niin monta lentokonetta, mutta nyt emme, "on luutnantti H. J. Adam selostanut". Mutta kun meillä on ne, me voimme yhtä hyvin käyttää niitä kaikkia, hän lisäsi.

Ent. punavankeja on vielä elossa oletettua enemmän

Helsinki. — Riittämättömäksi on osoittanut viiden miljoonan markan määräraha, joka on varattu vuoden 1918 sodan vangeille maksettaviin korvauksiin. Hallitus päätti elok. 16 pnä kaksinkertaistaa summan. Samalla vahvistettiin vuosien 1939—45 sotavangeille maksettavien korvausten perusteet. Tarkoitukseen on varattu 9 milj. markkaa.

Vuoden 1918 kansalaissodan johdosta vankileireissä tai vankilassa olleita entisiä punakaartilaisia arveltiin olevan elossa 3,000—5,000. Nyt on kuitenkin korvaushakemuksia jätetty jo lähes 10,000. Toistaiseksi on käsitelty 1,200 hakemusta, joiden perusteella on maksettu korvauksia noin 1,5 milj. markkaa.

Stevensen ammattilaisuudesta: Olen uskollinen sosialist. isänmaalleni

Berliini. — Olen saanut useita loistavia tarjouksia USA:n managereilta riisuakseni paitani. Kaikille heille olen vastannut yksinkertaisesti: rakastan maatani, ammattiani ja urheiluani."

Näin sanoi Berliinin festifaalin urheiluklubilla USA:n nyrkkeilymanagerien tällä hetkellä eräs tavoitelluimmista paloista, Kuuban 21-vuotias Teofilio Stevenson. Teofilo, joka voitti Münchenin kultaa raskaassa sarjassa on Kuuban festivaalivaltuuskunnan jäsen.

— Ammattilaisuraa en missään tapauksessa ajattele, Stevenson sanoi festivaalille osallistuvien kuuluisien urheilijoiden yhteisessä tilaisuudessa. — Urheilun ammattilaissektorilla ihmiset ovat vain tarvikkeita, joita voidaan myydä milloin tahansa. Minä pysyn uskollisena sosialistiselle isänmaalleni.

Stevenson, joka ei unohda harjoitteluaan festivaalinkaan aikana, kertoi toivovansa, että nuoret kamppailisivat ennen kaikkea saavutuksista imperialismia vastaan. Stevensonin ja muiden festivaalille osallistuvien tunnettujen urheilijoiden tapaamisen aiheena oli: "miksi me huippu-urheilijoina osallistumme festivaaliin."

Stevenson piti kättään sydämellä ja sanoi: "Olen tuonut kaiken urheilumenestykseni ja kaikki voittoni mukaani maailman nuorisolle Berliinin festivaalille."

Monien mielestä Münchenin kisojen ehdottomasti parhaana nyrkkeilijänä pidetty Stevenson sanoi otelleensa 12 kertaa olympialaisten jälkeen. Kolme päivää enen festivaalimatkansa alkua hän oli hävinnyt Santiagossa Neuvostoliiton Igor Visolskille pistein.

Kuuban nyrkkeilyn nopean nousun maailman huipulle hän liitti yleensä sosialistisen Kuuban liikuntakulttuurin kehittymiseen. Voitokkaan sosialistisen vallankumouksen ansiosta olemme saaneet paljon apua sosialistisista maista, Stevenson sanoi. Hänen omina valmentajinaan ovat olleet DDR:n Kurt Rosentritt ja Neuvostoliiton Tshervinenkov.

Stevenson on ammatiltaan autosähköasentaja, mutta on tällä hetkellä armeijassa. Hän toimii aktiivisesti Kuuban sosialistisessa nuorisoliitossa. Festivaalin jälkeen hän kilpailee Tshekkoslovakiassa sosialististen maiden armeijoiden spartakiaadeissa.

Nyrkkeilyä koskeviin kysymyksiin Stevenson vastasi varsinaisen teemallisuuden ulkopuolella. Urheiluklubin tunnettujen urheilijoiden tapaamisessa olivat Stevensonin lisäksi mm. Wolfgang Nordwik, Jyri Tarmak, Ludmila Bragina, Gabriele Seyfert, Jiri Raska, Josef Cerny ja Viteslav Macha, painin olympiavoittaja.

Kaikki korostivat puheenvuoroissaan, että festivaali on myös maailman urheilevan nuorison voimakas kannanotto rauhanvoimien puolesta.

Kuninkaan tila vakava

Helsingborg — Ruotsin 90-vuotiaan kuninkaan Kustaa VI Aadolfin tila oli torstaina illansuussa äärimmäisen vakava. Kuningas kävi aiemmin kuluvalla viikolla läpi vatsaleikkauksen, josta hän ei näytä toipuvan.

Keskiviikkona kuninkaan tilassa näytti olevan odotettavissa käänne parempaan, mutta torstain vastaisena yönä jo aiemmin häntä kiusanneet hengitysvaikeudet alkoivat uudelleeen ja pakottivat hänen henkilääkärinsä määräämään kuninkaan hengityslaitteeseen.

Canadalle toinen hopeamitali

Moskova. — Canadalaisurheilijat voittivat maanantaina kotiin tuotavaksi Canadan toisen hopeamitalin Byron McDonaldin (Mississauga, Ont.) sijoittuessa Universiadiumien uintikilpailussa 100 mn perhosuinnissa toiseksi. Hänen aikansa oli 57.2. Kullan voitti USAn Allen Foucher ajalla 56.4. Hänen maanmiehensä Pat O'Connor voitti pronssin ajalla 57.8.

Sylvia Dockerill, Vancouverista sijoittui pistetilalle, kuudenneksi, 200 mn rintauinnissa, jonka voitti USAn Cathy Carr uudella kisaennätyksellä 2.43.3. NL:n Ludmilla Porubaiko oli toinen ja Australian Robin Farrell kolmas.

Canada—NL:n koripallo-ottelu päättyi tiukan ottelun perusteella 81—76 tuloksella isäntämaan hyväksi.

TIMMINSIN LIEPEILTÄ

South Porcupine — Terveisiä jälleen täältä pohjolasta. Olemme viime viikkojen ajan elänyt niiden suurjuhlien lumoissa. Mutta silti elämämme on ollut jonkinlaista tulevaisuustaistelua, koska on parhaillaan ollut menossa se vuotuinen mustikkaharvesti. Ja kyllä tämä kirjoittaja on löytänytkin niitä mainioita marjoja aivan tarpeeksi, niitä on ollut vieraillekin poimittavaksi. Tuttavani Aili ja Emil Rakkola, Canadan Soosta, ja Mailis Holt, Sointulasta oli vieraana ja poimi kuorman marjoja. Tervetuloa takaisin marjoja on vielä paljon!

Sitten juhlien jälkeen vieraili hyvät tuttavani Linda ja Werner Jokela, Parry Soundista mutta en saanut niitä vierailijoita marjaan kanssani Werner moitti vähän selkänsä huonoutta, ja muutenkin oli kiire sinne suurten järvien päähän, kiitos käynnistä tervetuloa toistekin tänne ylimaihin. Muuten Werner on minua ilahduttanut monena vuotena tekemillään komeilla Vaahteran-Oksavastoilla, joten kiitos niistäkin.

* * *

Niistä suurista juhlista pitäisi puhua. Ne olivat mahtavat ja kaikin puolin onnistuneet kansalaisten "rulianssit". Siellä taas tuli puristettua monen sadan tuttavan kättä tervehdykseksi, ja viimeiset terveiset siinä päättäjäis-konsertin lopussa kun ulkona satoi, ja salamoitsi. Siinä tervehdin torontolaista Eino Tarvaista, ja Wanuppilaista Wm Kangassaloa. Nämä miehet ovat myöskin pitkän aikaa vaikuttaneet osaltaan kansalaistemme kulttuurielämään. Eino tunnettuna näyttelijänä, ja laulajana, William urheilijana, ja urheilun innostajana sekä Liekin hyvien artikkeleiden kirjoittajana. Tällaisia kulttuuri-ihmisiä ne ovat jollakin tavalla kaikki jotka ovat osallistunut vuosikymmenien aikana Canadan suomalaisten kulttuurielämään. Nämä ihmiset tuskin hourailevat mistään "puoluettomuudesta", vain ajattelevat myöskin näitä asioita yhteiskunta opin kannalta että ilman luokka taistelua tuskin mitään parannuksia olisi työläisille saatu. Ja juuri näiden parannusten turvin tässä nyt pidämme näitä maineikkaita juhlia.

Siellä juhlapaikalla tapasi paljon niitä monikymmenvuotisia vakituisia juhlavieraita, jotka ovat antanut aina korkean arvon työläisten omille juhlille, Olihan juhlassamme vieraita aina Suomesta saakka. Järjestössämme paljon ahertanut Anselmi Kääriäinen, eli "Anssu" on vielä hyväkuntoinen pappa, vaikka ikää taitaa olla yli 8 ja 0. Niin, kiitos käynnistä ja tervetuloa toistekin, paha ettet ehtinyt käydä täällä ylämaissa, että olisimme saunan löylyssä voineet muistella niitä Nälkä-Bennettin ankeita aikoja.

Sitten näitä kotimaan tuttavia. Kuten Sam Rautanen, Balsam Krigistä, North Bayn läheltä. Hänkin on jo monen kymmenen talven lumet puhdistanut kengistään. Kova työn teko on alkanut sillä kuuluisalla "Tokerotiellä" Jalasjärvellä; Kulmalat Soosta, jotka olen nähnyt kymmenillä suurjuhlilla. He ovat aina kunnioittanut työläisten kulttuurisaavutuksia, Armas Lindberg, myöskin Soosta. Olen tuntenut tämän miehen kauan aikaa, ikää on yli 80 mutta mieli on pirteä. Siitä on kauan aikaa kun erään juhlan aikana täällä Timmisin urheilukentän läheisyydessä olevassa Mattagamijoessa hän antoi uimanäytöksiä joita me tavalliset kuivalla maalla kävelijät ihmettelimme. Hän puikahti turkki päällä ja lujasti napitettuna veden alle, ja sitten pitkän ajan perästä ilmestyi tykkänään toisesta paikasta ylös turkki kainalossa ja kömpi sinne mäelle. Joo, nuoruusvuosina Armas teki tosin sellaisia Kaakkuri linnun liikkeitä.

Juhlilla tietenkin oli monta muuta yli 80 vuotiasta, mutta nämä ovat tuttaviani, ja siksi mainitsin vaikka en ole keneltäkään kysynyt niitä pitkän iän elämän salaisuuksia. Lieneekö siihenkin ollut kannustamassa työläisten omat toiminnat?

Ne juhlavieraat kun tapaavat tuttavia pitkästä aikaa, niin sitä juttua riittää aivan loppumattomiin. Kuulin kun siinä ravintolan pöydässä kaksi naisleskeä keskusteli. Toinen oli mennyt siinä tarkoituksessa erään miehen asunto kaveriksi, että vaikka hyvällä "lukilla" saisi vakituisen elämän kumppanin, mutta hänen kertomansa mukaan pettymys oli ollut suuri. Tämä mies oli jollakin tavalla hönähtänyt Helluntai-uskoon ja näin ollen siitä ei ollutkaan tavallisen maailman naisen kaveriksi Kyllä se on niin, kun mies on tehnyt kovaa työtä vuosikymmenet, ryypännyt tienistinsä tilipäivänä, ja sitten lopuksi tulee uskovaiseksi, niin sellaisesta narisijasta ei ole elämän kumppaniksi. Näin se toinen emäntä kertoi tuttavalleen.

* * *

Ohjelmat näilläkin juhlilla olivat erikoisen arvokkaat kuorot kovin hyvässä vireessä, Torontolaisilla niitä kuoron johtajia on ollut monia, mutta sittenkin taitaa olla varmin tuo pitkäaikainen kulttuurityön tekijä Gunnar Gustafson, Gunnarihan on musiikkimies ja soittajja. Tämän saattoi huomata mm. siitä sooloesityksestä, konsertti iltana. Sudburyn perukka on siitä erikoinen, että siellä on paljon pelimanneja, ja harmonikka näyttää olevan yleinen musiikkiväline. Eipä sillä näilläkin juhlilla oli soittamassa 3 eri orkesteria, joissa oli kaikenlaisia instrumentteja, ja tahti varmasti passasi kaiken ikäisille varpaille "Pohjolan Pojat" oli uusi orkesteri ja pojat lauloivat samalla, ja esittäen siihen Säkkijärven polkkaankin tykkänään uudet sanat.

Vaikka nautin kaikista ohjelmanumeroista, ja yhteis esityksistä, niin sittenkin parhaiten tykkäsin näytelmästä "Miljoona Pamaus"

Ei ole tässä tilaa erikoisarvostelulle. Mutta tyydyn vain mainitsemaan, että esitys oli hyvä se hipoi toisin paikoin ammattiesityksiä Ainakin samanlaisia joita näin viime kesänä Suomessa ulkoilmateattereissa, että jos hallinto vallan taholta autetaan joitain etnillisia ryhmia taloudellisesti, niin tälle näytelmäryhmälle kuuluu ensi tila koko Canadan suomalaisten keskuudessa.

Kerran katselin Torontossa suurjuhlien aikana Operettia "Kosijat" Sitä sanotaan ainoaksi ja ensimmäiseksi suomalaiseksi Operetiksi. Tämä on myöskin suomalaisaiheinen erikoisestikin siksi kun Saunan kiukaassa halkeaa kivi kuumuuden johdosta, ja siitä tulee pamaus jolle saa nauraa niin että vatsa pehmeää.

* * *

Muuten tässä esittäisin, että tämä näytelmä henkilöstö ottaisi harjoiteltavaksi Operetin "Kosijat", ja jos mahdollista olis saatava siihen Thora Neil, (en tiedä hänen nykyistä nimeä, mutta uskon että hän asuu Kirkland Lakella). En ollenkaan paljostuisi vaikka esitykseen maksaisi viisi dollaria ovilipusta. Mutta näistä asioista tietää paremmin Hellen Grenon, joka oli ohjannut tämän maine-esityksen ja siitä hyvästä lavastuksesta piti huolen Uuno Korpi. Kiitoksia yleisön puolesta kaikille esittäjille, Lavastajille, maskeeraajille, ym. Avustajille, kun jaksatte näytellä niin kyllä katsojia riittää!

* * *

Paljon jäi näistäkin juhlista mieleen kaunista ja hyvää jota me tarvitsemme, ja ne reippaat ikinuoret monestakylästä, jotka olivat apuna lukuisissa esityksissä. Toivotan kaikille pitkää ikää ja teräviä hampaita. Kyllä leipä riittää ja iloakin saa syntymään aivan omasta keskuudesta. Tämän saattoi havaita niistä laulu- ja Tanssi esityksistä. Olkaamme niitä siivoja syntisiä ja koittakaamme tavata ensi kesänä uudestaan — H

Oikeistojohtaja pidätetty

Santiago — Poliisien sunnuntaina antaman tiedon mukaan Chilen oikeistolaisjjärjestön — Isänmaa ja Vapaus liikkeen — johtaja Roberto Thime on vangittu.

Julkaistun tiedon mukaan hänen kanssaan pidätettiin lauantai-iltana seitsemän muuta oikeistojohtajaa.

Thime sai aikaisemmin tänä vuonna pakolaisoikeudet Argentiinasta mutta tuli myöhemmin salaisesti rajan yli takaisin Chileen.

Haukkoja haudotaan ensi kerran Euroopassa

Rüdesheim/Rheingau (DaD) — Ensi kerran Euroopassa on onnistuttu hautomaan petolintuja keinotekoisesti. Rüdesheimin kotkaasemalla sijoitettiin intialaisen tornihaukkaparin viisi munaa kanahautomoon. Ensimmäinen rako munankuoressa havaittiin 28 päivän kuluessa ja 62 tuntia myöhemmin kuoriutui poikanen. Viidessä päivässä kuoriutui vielä kaksi. Poikaset jäivät hautomokoneeseen 12 tunnin ajaksi ja sitten ne siirrettiin lämpöläatikkoon, joka asemalla oli suunniteltu niitä varten. Ravintona annettiin pieneksi revittyä varpusenlihaa, johon sekoitettiin kalkkia, munankeltuaista ja vitamiineja. Myöhemmin nuoret haukat saivat kaksi kyyhkystä päivässä ja annoksen naudanlihaa.

ROGERS EROSI — TILALLE KISSINGER

San Clemente, Calif. — Presidentti Richard Nixon tiedoitti viime keskiviikkona, että ulkoministeri William Rogers on eronnut toimestaan, ja että hän tulee nimittämään Rogersin tilalle turvallisuusasiain neuvonantajansa, Henry Kissingerin. Rogers jää pois ulkoministerin toimesta syyskuun 3 pnä.

Mr. Nixon sanoi, että mr Kissinger tulee jatkamaan edelleen presidentin turvallisuusasiain neuvonantajana, missä asemassa hän on ollut vuodesta 1969 alkaen, jolloin Nixon muutti Valkoiseen taloon.

Rogers oli viimeinen presidentti Nixonin alkuperäisen hallituksen ministereistä. Vaikka Rogersia sanotaan presidentti Nixonin pitkäaikaiseksi ystäväksi ja neuvonantajaksi, niin toisaalta on huomioitu, että hän on joutunut lisääntyvässä määrässä kiusalliseen asemaan Valkoisessa talossa.

Huomioitu on myös se, että muutama päivä ennen kuin presidentti Nixon tiedoitti ulkoministerinsä erosta, mr Rogers sanoi lehdistön edustajille, että hän ei hyväksy kansalaisvapauksien loukkaamista, kuten tapahtui Daniel Ellsworthin kohdalta, ja että hän ei hyväksynyt Kambodzhan pommituksen salaamista Amerikan kansalta ja että hän ei edes tiennyt silloin sellaisen pommituksen meneillään olosta.

Viimeaikoina on huhuttu 60-vuotiaan Rogersin tulevasta erosta. Tässä yhteydessä on mainittu mahdollisuuksia, että Rogers saa tuomarin viran, tai että hänet lähetetään Moskovaan Yhdysvaltain suurlähettiläksi.

Eräitten lähteiden mukaan mr Nixon on ollut "tyytymätön" mr Rogersiin ja että hän haluaa enemmän "dynaamisen" miehen ulkoministeriksi.

Toisaalta ovat tarkkailijat kiinnittäneet huomiota siihen, että mr Kissingerin tulo viralliseksi ulkoministeriksi vahvistaa asiallisesti puhuen aikaisemman käytännön, sillä tärkeimmissä ulkopoliittisissa kysymyksissä — suhteiden parantamisessa Kiinaan ja Neuvostoliittoon sekä Indokiinan maiden rauhanneuvotteluissa jne. — Kissinger on soittanut ensimmäistä viulua ja Rogers on ollut takaalalla.

Hedelmä- ja kasvispelloille laittomasti värvättyjä ihmisiä kohdellaan 'karjana'

Ottawa. — Miesvoima-asiain ministeri Robert Andras antoi viime keskiviikkona varoituksen, että hän voi antaa oikeuden käsiteltäväksi sen kun vissit ontariolaiset hedelmä- ja kasvisfarmarit ovat säälimättä ja suurisuuntaisesti "riistäneet siirtolaistyöläisiä".

Hän sanoi myös olevansa valmiina lopettamaan näiltä farmareilta liittohallituksen transportti-tukiaiset, elleivät he korota palkkojaan ja paranna "epäinhimillisiä elinsuhteita".

Mr. Andras sanoi lähettävänsä siirtolaisvirkailijoita Kaakkois-Ontarioon ottamaan selvää, tuotetaanko meksikolaisia ja portugalilaisia siirtolaisia Canadaan laittomasti.

Hän sanoi epäilevänsä, että ko. farmarit hankkivat työlupia "isille" ja panevat sitten lakia rikkoen koko perheen työhön tämän työluvan perusteella. Lain mukaan tällainen työlupa pitää olla kaikkilla ei-asukkailla mennessään työhön Canadassa. Noin 500 selaista työlupaa on annettu.

Mr. Andras tuki virkailijainsa raportteja siitä epäinhimillisyydestä millä osa Kaakkois-Ontarion hedelmä- ja kasvisfarmareista peltotyöläisiään kohtelee.

"USKONVELJIEN" LÄHIMMÄISRAKKAUTTA

Ko alueella viime heinäkuussa tutkimuksia suorittaneet virkailijat sanoivat olevansa "tyrmistyneitä ja pahoinvoipia" eräistä näkemistään olosuhteista.

Kaikkein pahimmat olosuhteet tavattiin meksikolaisten ja portugalilaisten sekatyöläisten keskuudessa, joita usein tuotetaan laittomasti Canadaan. Suurin osa meksikolaisista kuuluu mennoniittien uskonlahkoon. Heitä ovat Ontarion mennoniittifarmarit hankkineet työhönsä.

Viranomaisten antamien tietojen mukaan nämä meksikolaiset elävät leivällä saamatta juuri lainkaan proteiinia, "paitsi jonkun pienen kalan, silloin kun sellainen on pyydystettävissä".

Työvoimaministeriön virkailijain raportissa sanotaan, että valitettu "työvoimapula" johtuu siitä kun ko. farmarit eivät maksa säädyllistä palkkaa eivätkä varaa siedettäviä asuinmahdollisuuksia. Samalla osoitetaan, että ainoastaan vähemmistö Kaakkois-Ontarion farmareista on näihin tekoihin syyllistynyt.

Raportin mukaan linja-auto lähtee päivittäin useiden kuukausien ajan Meksikoon hakemaan työläisiä Ontarioon.

Yksi farmari oli sanonut liittovaltion virkailijoille, että työläiset elävät sikojen lailla Meksikossa, ja että "jos me varaamme täällä heille jotain parempaa, he eivät tuntisi oloaan mukavaksi".

Virkailijat sanovat, että nämä farmarit ovat yksinään vastuussa siitä, jos he eivät saa palvelukseensa canadalaisia työläisiä.

Miesvoimaministeriö täyttää vapaina olevat työpaikat edellyttäen, että farmarit ja heidän järjestönsä varaavat ihmisasuntoja tyydyttävät asuinpaikat. Tarkistakaa uudelleen työolosuhteita ja työläisten palkkataksoja ja lopettakaa muualta Canadasta ja ulkomailta tuotettavien puolustus kyvyttömien siirtotyöläisten riisto, sanotaan raportissa.

Mr. Andras arvioi, että siirtotyöläisiä riistäviä ja heitä epäinhimillisissä oloissa pitäviä hedelmä- ja kasvisfarmareista on Kaakkois-Ontariossa 10, 15, 20 pros. koko farmarimäärästä.

Nämä farmarit ovat kovaäänisesti moitiskelleet liittohallitusta suuresta "työvoimapulasta". Syynä ei ole työvoiman puute, vaan se, että hedelmien poimintaan ja kasvismaille värvätyille työläisille maksetaan huonoa palkkaa, ja että heitä pidetään kehnoissa asunnoissa", selitti mr Andras

"Joissakin tapauksissa on todettu maksetun (laittomasti — V) koko perheen palkka isälle, noin $50—$60 viikolla", selitti mr Andras, vaikka miehen rinnalla on työskennellyt vaimo ja useita lapsia.

Myös Canadan "kaukomailta" värvätyt työläiset ovat näiden tietojen mukaan surkuteltavissa olosuhteissa. Viranomaisten julkaiseman raportin mukaan eräs quebecilais-perhe asuu kahdessa hökkelissä joissa kummassakaan ei ole käymälää, vanhemmat asuvat yhdessä niistä, kahdeksan lasta 4—17-ikävuoden välillä, asuu toisessa hökkelissä.

Vaikka työnantajat väittävät, että perhe voi helposti ansaita jopa $150 päivässä, niin yllämainitun quebecilaisperheen isä sanoi, että vaikka kaikki lapset, 4-vuotiasta lukuunottamatta, osallistuvat työhön, niin perheen viikkotulo on vain $50—$60 välimailla.

Erään meksikolaisperheen — tullut Canadaan viime keväänä — sanotaan asuvan likaisessa hökkelissä missä on käytetty hyväksi sanomalehtiä jms. siinä mielessä, ettei sadevesi tule sisään. Tässä perheessä on 7 lasta — kaikilla revehtymä.

Vastaten tällaisia olosuhteita ylläpitävien farmarien väitöksiin, että he eivät saa "canadalaista työvoimaa", mr Andras sanoi: "Me voimme saada (heille) työläisiä, mutta me emme tule suvaitsemaan, emmekä me tule olemaan osallisena siinä, että työläisiä pidetään tällaisissa olosuhteissa . . ."

Mr. Andras kieltäytyi kuitenkin julkaisemasta niiden farmarien nimiä joiden sanotaan syyllistyneen tällaisiin epäinhimillisyyksiin muita ihmisiä kohtaan . . . "Me emme aio nimetä meitä nyt siksi kun me yritämme . . . korjata tämän tilanteen ja huolehtia siitä, että nämä sadot tulevat korjatuksi . . ."

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura) —

Ruotsista palaavat lapset koulujen ongelma

Koululaitos joutuu nyt alkaneena lukuvuotena uuden ja vaikeasti ratkaistavan ongelman eteen: sen muodostavat Ruotsista palaavien suomalaisten perheiden kouluikäiset lapsit, sanoi kouluhallituksen pääjohtaja Erkki Aho. Hänen mukaansa ongelmaa ei saa väheksyä, sillä kyseessä ovat ihmiset kaikkine ongelmineen, eikä suinkaan "pakkilaatikoista purettava tavara".

Pääjohtaja Aho huomautti, että työvoimaviranomaiset pyrkivät aktiivisesti lisäämään suomalaisten takaisinmuuttoa Ruotsista ja tämän seurauksena muuttavien määrä onkin jatkuvasti lisääntymässä. Ongelma on Ahon mukaan vaikea, koska osa oppilaista palaa ilman ennakkoilmoitusta. "He sijoittuvat hajalleen pieniksi ryhmiksi ja ovat esimerkiksi kielitaidon suhteen varsin eri tasoilla."

Kouluhallitus sai syyskuun alkuun mennessä lääninhallituksilta selvitykset, kuinka paljon Ruotsista palaavia suomalaisia kouluikäisiä on ja sen jälkeen ryhdytään toimeen.

* * *

Valkuaissato normaalia suuremmaksi

Viljan valkuaissato on tänä vuonna normaalia suurempi. Kesän edulliset sääolot ovat nostaneet viljan ravintoarvoa. Valtion viljavarastosta kerrotaan, että syysvehnä on nyt aivan yhtä hyvää kuin viime vuoden kuuden ohjaajan.

Korkeaan valkuaispitoisuuteen vaikuttaa suotuisan sään lisäksi voimakas typpilannoitus, toteaa maat. metsät. tri Ulla Lallukka Maatalouden tutkimuskeskuksesta. Hän pitää välttämättömänä valkuaispitoisuuteen pohjautuvan viljan hinnoittelun käyttöön ottamista. Hänen mukaansa valkuaisrikas vilja merkitsee suurta leipäsaalista. (HS)

* * *

Suomalaisia osia 20 miljoonalla Loviisan voimalaan

Loviisan toisen atomivoimalaitoksen suomalaiset laitetoimitukset sovittaneen lopullisesti syyskuun alkupuolella. Suomalaiset toimittavat laitokseen osia vajaalla 20 miljoonalla markalla sekä lisäksi runsaan kymmenen miljoonan suojakuvun.

Esisopimus on solmittu neuvostoliittolaisen rakentajan kanssa jo alkukesästä. Silloin selvisi suomalaiselle Finnatomille, että ranskalaiset, englantilaiset ja itävaltalaiset kilpailijat ovat pudonneet kilvasta. Finnatom on hiljattain lähettänyt Neuvostoliittoon lopullisen sopimusluonnoksen. Suomesta toimitetaan Loviisa kakkoseen suunnilleen samat osat kuin parhaillaan rakennettavaan ykköseenkin. Suojakuvun on Imatran Voima tilannut Wärtsilältä. (HS)

* * *

Kotisika porsi villisikoja

Villisika Shemeikan ja savonrantalaisen maatiaisemakko Viksun seurustelu keväisillä pälvillä tuotti 16 jälkeläistä, joista 13 näyttää jäävän eloon. Porsaat ovat selvästi isänsä näköisiä pitkäkärsäisempiä, korkeajalkaisempia ja viiruselkäisiä. Villisika-isää ei Savonrannassa ole näkynyt varmuudella pariin kuukauteen. Örkiksi tai Shemeikaksi ristitty huikentelija on kylläkin saattanut poiketa eräässä sikalassa, jonka emakkojen kylkiin on ilmestynyt pitkiä viiltohaavoja kuin torahampaiden jäljiltä.

Mikäli villisika Shemeikkaa alkaa "vanha suola janottaa", se epäilemättä ilmestyy talven tullen uudelleen vanhoille ruokintapaikoilleen Savonrannan Hankavaaraan. Tällöin saattaa olla mahdollista, että Viksu pääsee uudelleen villisian seuraan, sanoo maanviljelijä Tero Turtiainen, joka parin muun isäntämiehen kanssa muodostaa Savonrannan kuuluisuuteen kohonneen sikalaosakeyhtiön. (US)

* * *

Ohjaajapulaa ilmavoimissa

Koko kesän jatkunut Hämeen lennoston siirtyminen Luonnetjärveltä uuteen sijoituspaikkaansa Rovaniemelle on pääosiltaan saatu loppuun. Vuosia vireillä olleen muuton muodollisena päätepisteenä oli tuloparaati 16 elokuuta. Sen otti vastaan lennoston uusi komentaja, eversti Rauno Meriö.

Lennostoa uhkaa Rovaniemellä entistä suurempi toiminnallinen vajavuus, sillä syyskuun alussa Finnairin palveluun siirtyy kuusi ohjaajaa. Finnair on ilmoittanut etukäteen samansuuruisesta ohjaajatarpeestaan myös ensi vuodeksi, ellei liikennelentäjien koulutusta saada sitä ennen järjestettyä. Lennoston toiminnassa tuntuu lisäksi myös viime vuoden kuuden ohjaajan "otto". Uusien ohjaajien koulutus kestää viisi vuotta. Kolmessa vuodessa olisi siten siviililiikenteen palvelukseen siirtynyt yhden lentueen eli kuuden koneen ohjaajat. Ohjaajien vähimmäistarve lentuetta kohden on 18, mihin Hämeen lennostossa ei ole kuitenkaan päästy. (HS)

* * *

Matti Yrjölä SE-mies 15:nnen kerran

Matti Yrjölä, 35, teki pitkän uransa 15:nnen Suomen ennätyksen työntämällä Lohjalla kuulaa 20.49 metriä. Suomen ennätys syntyi viimeisellä kierroksella. Kovasta kunnosta kertoo se, että kaikki työnnöt kantoivat yli 19,5 metriä. Yrjölän ensimmäinen ennätyskaari syntyi jo Reijo Koiviston valtakaudella, 1958 eli 15 vuotta sitten Yrjölä työnsi 16,61 metriä. "Harjoittelu on muuttunut täysin noista päivistä", selvitti 118-kiloinen ennätysmies lisääntyneiden metrien taustaa. (HS)

Waldheim lähi-idässä

Geneve — Yhdistyneitten Kansakuntien pääsihteeri Kurt Waldheim keskusteli täällä sunnuntai-iltana lähi-idän asioita käsitelleen YK:n erikoisedustajan Gunnar Jarrinhin kanssa ennen kuin hän lähti viikon kestävälle matkalle arabimaihin ja Israeliin.

Viitaten siihen ettei hänen matkastaan ole odotettavissa mitään suurempia tuloksia hetikohtaisesti mr Waldheim sanoi, että huomioiden lähi-idässä nyt vallitsevan tilanteen, hänen tehtävänään on keskustella asioista paikan päällä siinä toivossa että siitä "olisi hyötyä tulevaisuudessa."

TILATKAA VAPAUS

Jatkoa sivulta 1.

MARTHA JA JOHN SALORANTA, Toronto, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapaudelle ja Liekille.

ARVO MYLLYNIEMI, Thunder Bay, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapaudelle ja Liekille, vastauksena Tom Heralan haasteeseen ja toivoo ystävien vievän haastetta eteenpäin.

ALMA JA SAKARI KETOLA, Thunder Bay, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi ja haastavat Aino Karppia ja Hilja Forsellia, Hearst, Ont. jatkamaan haastetta vointinsa mukaan.

JOHN WUOLLET, Kirkland Lake, Ont. lahjoittaa $5.00 lehdillemme ja toivoo, että kaikki lepotuolin omistajat tekisivät lahjoituksensa lehtiemme hyväksi.

ESKO NIEMI, Wawa, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapaudelle ja Liekille.

EINO LAMMI, Wawa, Ont. lahjoittaa $5.00 lehtiliikkeemme tueksi.

VIENO JA KALLE JAAKKOLA, Wawa, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi.

JOHN ISOKOSKI, Timmins, Ont. lahjoittaa $5.00 lehdillemme.

KALLE KERKKO, Toronto, Ont. vastaa $10.00, kiittäen, Nikodeemus Piispasen haasteeseen ja haastaa seuraavat toverit viemään haastetta eteenpäin: Art Siven, Vancouver, Yrjö Korpi, Thunder Bay, ja Matti Rasmus, Parry Sound.

LEMPI KORBY, Sprucedale, Ont. lahjoittaa $4.00 Vapaudelle ja Liekille.

JACK KARJALAINEN, Thunder Bay, Ont. vastaa $5.00 A. T. Hillin haasteeseen ja puolestaan haastaa naapurit, Sanni Lampainen Wm. Gronroos ja Alfred Widgren tekemään samoin tai paremmin.

TOIVO HÄRMÄ, Thunder Bay, Ont. vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin ja toivoo, että Vapauden ja Liekin lukijat veisivät haasteviiriä eteenpäin

YRJÖ WIRTANEN, Thunder Bay, Ont. vastaa $5.00 A. T. Hillin haasteeseen ja haastaa kaikki eläkeläiset tekemään vointinsa mukaan.

HILDA JA ISAK KIVISTÖ, Sudbury, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapaudelle.

H. HÄKKINEN, Lake Wilcox, Ont. lahjoittaa $10.00 lehtiliikkeemme taloudelliseksi tueksi.

AILI JA TOIVO LEHTINEN, Thunder Bay, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen takeeksi.

MARTTI KAUPPILA, Ericsdale, Man. lahjoittaa $5.00 lehdillemme.

AINO JA JOHN LEHIKOINEN, Thunder Bay, Ont. lahjoittavat lehdillemme $10.00 ja haastavat: Toimi Pöyhölän, Frank Untisen ja Frank Hakasen Thunder Bay, Ont.

OIKAISU: Aili ja Alex Nummi . . . pitää olla: TAIMI JA ALEX NUMMI lahjoittavat $10.00 Vapaudelle ja Liekille.

Tässä katsauksessa	$ 296.00
Aikaisemmin julkaistuja	3,530.45
	$3,826.45

LAHJOITUS LIEKIN JA VAPAUDEN HYVÄKSI

(Nimi) (Paikkakunta)

Lahjoitan $.................. Vapauden ja Liekin hyväksi että ilmestyminen olisi turvattu ja haastan seuraavat ystävät tekemään samoin:

(Nimi) (Paikkakunta)

(Nimi) (Paikkakunta)

(Nimi) (Paikkakunta)

(Nimi) (Paikkakunta)

(Nimi) (Paikkakunta)

HAUSKAA TYÖNPÄIVÄÄ KAIKILLE SUDBURYN JA YMPÄRISTÖN TYÖLÄISILLE!

Tänä 30. juhlavuotena siitä kun

SUDBURY MINE, MILL & SMELTER WORKERS UNION LOCAL 598

organiseerattiin Sudburyssa
Teitä kutsutaan juhlimaan tätä erikoista juhlapäivää kanssamme

KESÄNVIETTOPAIKALLEMME

RICHARD LAKELLA
SYYSKUUN 3 PNÄ

Kilpailuja kaiken ikäisille lapsille ja myöskin aikuisille
Palkintoja, jäätelöä lapsille.
Virvokkeita saatavissa aikuisille.

Nauttikaa tästä päivästä perheenne ja ystävienne kanssa. Toivomme näkevämme teidät!

VAPAA SISÄÄNPÄÄSY!

PARHAAT TERVEHDYKSEMME!
NAUTINTORIKASTA JUHLA-AIKAA!

KARL PUKARA MUSIC STUDIO

Pohjois-Ontarion suurin musiikkikoulu ja kansallisesti kuuluisa

Pääopettaja: IONA REED
HAITARINSOITON MAAILMANMESTARI

HAITARIN-, PIANON-, KITARAN-, TRUMPETIN URUNSOITTO JA MUSIIKKITEORIAN OPETUSTA

20 täydellistä koulutettua opettajaa

131 PINE ST. PUH. 674-0024 SUDBURY

NAUTINTORIKASTA JUHLA-AIKAA!

Uudet 1974 AUTOT näytteillä TORSTAINA, SYYSKUUN 27 P.

Poiketkaa katsomassa mitä on tarjolla välittämissämme autoissa ja ottamaan selvää mitä uutuuksia on saatu aikaan

CAMPBELL CHEVROLET LIMITED

Chevrolet, Chevy II, Envoy, Convair ja Oldsmobile-autoja sekä Chevrolet-trokeja

250 Frood Road Sudbury

Käytettyjen autojen tontti 214 Bloor St.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VAUNULASTIMYYNTI

Poiketkaa katsomassa jo tänään
CHESTERFIELD'ejä ...... $139—$399
MAKUUHUONEEN KALUSTOJA
säästätte $200 saakka
PATJOJA JA VUOTEITA
Patjat tai "Box" joustimet $19.95 läht.
Päälaudat .... 4.95 läht.
"Continental" vuoteita ... 39.95 läht.
JÄÄDYTTÄJIÄ
9 kuutioj. — tilaa 305 lbs. — 144.95
12.2 kuutioj. — tilaa 428 lbs. — 164.95
15.2 kuutioj. — tilaa 521 lbs. — 184.95
20.5 kuutioj. — tilaa 718 lbs. — 204.95
23 kuutioj. — tilaa 890 lbs. — 225.00
10 kuutioj. pystyjäädyttäjä — 189.95
5—kpl. keittiokalustoja $39.00 lähtien
Astiakaappeja .... $69.00 lähtien
13 KUUTIOJALAN JÄÄKAAPPEJA
Automaattinen $279
Huurrettomia $295
SÄHKÖHELLOJA .... $169. läht.
VÄRITELEVISIOITA $100 säästöllä
Ostot 90 päivää ilman korkoa

DISCOUNT FURNITURE
45 Elm St. W. Rautatien vieressä

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus

Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

GUY'S PLACE
Supertest gasoliinia ja öljyä
Ruokatarpeita
Leinalan leipomotuotteita
Copper Cliff Meijerin tuotteita
Maitoa jukittain (Jug) 3 kv. 99c
Cecuttin leipää 4 — 99c
Auki 8 ap. — 10 ill.
Long Lake Rd. Ester Rd. kulmassa

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA — MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

MUISTILISTA

Sudburyn Seurakerho kokoontuu syyskuun 11 pnä.

— Kansantanhu -harjoitukset klo 11.30 ap., kuntovoimisteluharjoitukset klo 12.30 ip. seura- ja ajanvietetuokio klo 1 ip. ja joukkolauluharjoitukset klo 3 ip. Uudet jäsenet tervetulleita!

Kansallisen musiikkikomitean kokous pidetään Finnish-haalilla keskiviikkona, syyskuun 5 pnä alkaen täsmälleen klo 6 ip. Sävelkuoron johtokunnan kokous pidetään samana iltana klo 6.45 ip.

Kaikki jäsenet saapukaa tähän tärkeään kokoukseen.

CSJ:n Sudburyn osaston kokous pidetään Finnish-haalilla keskiviikkona, elokuun 5 p. klo 7.30 ip. Johtokunnan kokous samassa paikassa samana päivänä klo 7 ip.

Sudburyn Seurakerholla hyvin antoisa kokous

Sudburyn Seurakerholla oli hyvin antoisa kokous- ja ajanvietetilaisuus eilen Finnish-haalilla. Kokouksessa kuultiin kerhomme edustajien Edwin Suksen ja Jenny Jylhän selostukset United Senior Citizens of Ontarion 15. edustajakokouksesta, joka kokontui täällä Laurentian yliopistolla tk. 20, 21 ja 22 päivinä. Edustajien selostukset otettiin kiitollisuudella vastaan.

Kokouksessa kerättiin noin 100 nimeä hintakontrollin voimaan saattamisen puolesta, kuultiin viihdekonsertti komitean mainio raportti syyskuun 30 päivän ohjelmasta ja keskusteltiin ja päätettiin, että järjestetään huvimatka Agawa Canyon'iin syysk. 24 pnä. — E.S.

Beaver Laken Seurakerhon tilaisuuksia

Beaver Laken seurakerholaiset menevät Pioneer Manoriin 9 pv. syyskuuta. Lähtö Saaren kaupalta klo 1 ip. Matka on vapaa. Vain jäsenet otetaan mukaan. Ilmoittautua voi taasen puh. 866-2306.

Beaver Laken seurakerhon seurapelit on syyskuun 2 p. klo 12.30 ip. Beaver Laken vanhalla koululla.

Kerhon kokous on 17 p. syyskuuta klo 1 ip. Sandholmilla.

Beaver Laken seurakerho järjestää bingo-tilaisuuden syysk. 23 p. Beaver Laken koululla. Tilaisuus alkaa klo 1 ip. — Elin.

Frank R. Block, R.O. ja Roger Young, O.D.
OPTOMETRISTIT
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
CITY CENTRE, HUONE 216
Toisessa kerroksessa
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N.
President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

Sudb. Seurakerhon viihdekonsertti syysk. 30 pnä

Sudburyn Seurakerhon toimesta järjestetään New Horizons Program of Finnish Culture-ohjelman merkeissä VIIHDEKONSERTTI Finnish haalilla sunnuntaina, syyskuun 30 pnä, alkaen klo 2 iltapäivällä.

Viihdekonserttia järjestävän komitean puolesta ilmoitettiin, että tähän konserttiin valmistetaan ja hankitaan hyvin arvokas ohjelma. Nyt voimme jo tiedottaa, että ohjelmassa esiintyy Seurakerhon kansantanhu-, laulu- ja voimisteluryhmät,jotka harjoittelevat ohjelmaa tätä tilaisuutta varten. Sen lisäksi Seurakerhomme voimia avustavat "Pohjolan pojat" orkesteri laulusolistineen, kerhomme hyvä ystävä tunnettu harmonikkataituri Leo Niemi ja osaston Melody orkesteri. Tässä voimme mainita että Seurakerhon lauluryhmä esiintyy kaksi eri kertaa ohjelmassa ja samoin "Pohjolan pojat" orkesteri.

Ohjelmassa on soololaulua kerhomme lauluryhmän johtajalta Rauha Mäeltä, tervehdys Sofia Pöntiöltä, runo Aino Lahdelta ja lyhyt puhe Edwin Sukselta.

Tämän viihdekonsertin sisäänpääsyliput ovat jo ennakkomyynnissä ja ne maksaa ainoastaan ennakolta ostaessa $1.25 ja ovella $1.50. Varatkaa lippunne ajoissa.

Viihdeohjelman päätyttyä on yleinen tanssi yhden tunnin ajan ja soitosta huolehtivat "Pohjolan pojat" orkesteri.

Varatkaa itsellenne tilaisuus, että voitte osallistua tähän Seurakerhon viihdekonserttiin! Kaikki tervetulleita! — E.S.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksista

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on jälleen saatu lahjoituksia. Vera Lindholm on lahjoittanut $2.00, Arvi Salo, Beaver Lakelta $2.00, Aino Wiita, Wahnapitaesa $2.00, Meeri Kivi, Sudburysta $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksista.

Oikeus pitää Sophan $9,500 laskua kohtuullisena

Ontarion ylioikeus antoi tiistaina lausunnon, jonka mukaan lakimies Elmer Sophan eräälle asiakkaalle antama $9,500 lasku "ei ole liian suuri".

Laskusta oli esittänyt valituksen Toivo Palonen ja hänen vaimonsa Eini, jotka Ontarion lainlaatijakunnan entinen jäsen, lakimies Elmer Sopha oli avustanut Incoa vastaan v. 1969 aloitetun vahingonkorvausjutun käsittelyssä.

Juttu päättyi siihen, että Palonet myivät Waters Townshipissa olevan 125 eekkerinalan farmin Incolle $95,000 hinnasta. Maakunta osti myös pienen osan maantietä varten $6,000 hinnasta.

Mrs. Palonen aloitti korvausvaatimuksen sanoen Incon rautatehtaalta tulleen "epäterveellisen (noxious) kaasun" vahingoittaneen hänen silmiään. Heidän farminsa oli noin 1½ mailin päässä mainitusta Incon laitoksesta.

Tuomari A. Donohue, joka käsitteli asiasta esitetyn vetoomuksen huhtik. 4 pnä, huomioi lausunnossaan, että mr Sopha on hyvin tunnettu lakimies ja Ontarion lainlaatijakunnan entinen jäsen, eikä "minulla ole epäilystäkään siitä, etteikö hän ole hyvin tietoinen" yleisestä mielipiteestä alueella.

Tuomari myönsi lausunnossaan tullen esille "tukea teorialle, että (mr Palosen silmä-) vian aiheuttajana oli Incon rautatehtaalta tuleva kaasu".

Lakimies Sopha sanoi auttaneensa farmin myyntiä mainitusta hinnasta Incolle, ja että hän oli jutun alkuvaiheessa ilmoittanut Palosen tyttärelle, Seija Mansfieldille, että hänen maksunsa tulee oleman noin 10 prosenttia.

Ampumakilpailut Worthingtonissa syyskuun 9 pnä

Beaver Lake. — Varsinkin vanhempi väki vielä muistaa kuinka Beaver Laken kesäjuhlain muun urheilun ohella kilpailtiin ampumisessa Väinö Overmarkin valmistamasta ja Evert Mäenpään lahjoittamasta kiertopalkinnosta. Nyt toiminnan heikennyttyä ei palkinnosta ole voitu kilpailua järjestää.

Nyt on kuitenkin päätetty että kilpailut tästä jo edesmenneen Mäenpään palkinnosta järjestetään hänen farmillaan lähellä Worthingtonia Syyskuun 9 pnä, klo 1 päivällä. Samalla päätettiin että palkinnon kohtalo ratkeaa näissä kilpailuissa ja se joka nyt voittaa saa palkinnon omakseen lopullisesti. Ilmoitamme tästä alkuun jo näin ajoissa että suuri kansa muistaa mitä tulossa on.

Palaamme asiaan myöhemmin, joten ampujat valmistautukaa ja mennään suurella joukolla silloin tervehtimään Maijua ja Eugenia. Palkinnosta on Antti Etulalla kaksi voittoa ja edesmenneellä Kaarlo Harjulla oli kaksi voittoa ja monilla muilla yksi voitto. Kuka voittaa nyt ja saa tämän arvokaan palkinnon lopullisesti kaappiaan koristamaan?

Kahvia tarjoillaan paikanpäällä. Alkää unohtako syyskuun 9 päivää kello 1 päivällä. — N.

Kuolemaan johtanut onnettomuus Sudburyssa

Sudburyssa, Gary ja Madison katujen risteyksessä aikaisin torstaiaamuna tapahtuneessa moottoripyörän ja auton yhteenajossa sai surmansa 19-vuotias nuorukainen Michael Treff, 1556 Crestmoor Dr. Hänen takanaan istunut 17-vuotias tyttö, Jane Elson loukkaantui myös, ei kuitenkaan hengenvaarallisesti. Autoa ajanut Copper Cliffissa asuva Borden Howard ja hänen mukanaan ollut matkustaja saivat vain lieviä vammoja.

Onnettomuudessa surmansa saanut nosti tapaturmissa kuolleiden määrän kuuteen Sudburyssa tämän vuoden aikana.

KUOLLUT

Astrid Sten o.s. Israelson, kuoli Sudbury General sairaalassa torstaina, elokuun 23 pnä olleen 59:llä ikävuodellaan.

Häntä suremaan jäivät: miehensä Alex Sten, kaksi poikaa, Arnold ja Allan Sudburyssa, kaksi tytärtä, mrs. Robert (Marlene) Godden, Waldenissa ja mrs. Bruce (Mildred) Warren, Livelyssa, kaksi siskoa, mrs. Carman (Gerda) Fielding, Waldenissa ja mrs. Eino (Agnes) Salo Sudburyssa sekä 7 lastenlasta.

Vainaja haudattiin Jackson & Barnard hautauskappelista Park Lawn hautausmaahan maanantaina, elokuun 27 pnä klo 10 ap.

Vankilat täynnä Etelä-Afrikassa

Lontoo. — Yli 500,000 ihmistä teljettiin viime vuonna Etelä-Afrikan tasavallan vankiloihin, ilmoitti Durban-Westvillen yliopiston opettaja professori Kloete puhuessaan Durbanissa rikollisuuden ehkäisemistä käsittelevässä symposiumissa.

Etelä-Afrikan vankiloihin suljettujen määrä kasvoi vuosina 1959 —1972 83 prosenttia, mikä huomattavasti ylittää maan väestönkasvun vauhdin.

Useimpia "rikollisia" syytettiin rasistivaltiossa siitä, että he eivät hyväksyneet apartheidin villejä ja epäinhimillisiä normeja.

Samalla Etelä-Afrikassa on kasvanut niiden vankien määrä, jotka on tuomittu lyhyeksi ajaksi, pääasiassa afrikkalaisten pääsylupia koskevien rasististen "lakien" Nojalla. Tämän lajin vankien vuosimäärä ylittää 300,000 henkeä.

Sudb. Seurakerhon huvimatka Agawa Canyoniin syysk. 24 p

Sudburyn Seurakerhon toimesta järjestetään huvimatka Agawa Canyon'iin Algoma Central-alueella maanantaina, syysk. 24 p. Tämä Agawa-vuoristo sijaitsee 114 mailia Sault Ste. Mariesta pohjoiseen, keskellä Algoma-aluetta. Siellä on nähtävänä ihanat vesiputoukset, jylhät vuoristot ja luonnon värivivahdukset syksyn ihanissa väreissä.

Erikoisjuna lähtee Sault Ste. Mariesta klo 8 aamulla ja saapuu Agawa Canyon'iin klo 12.09 päivällä. Matkan päämäärässä viivytään kaksi tuntia ja lähdetään paluumatkalle klo 2.05 ip. ja saavutaan Sault Ste. Marieen klo 6 ill. Heti sen jälkeen linja-autot lähtevät matkalle Sudburya kohden.

Matkalle lähdetään Finnish-haalin edustalta A. J. Bus-yhtiön kahdella linja-autolla klo 4 aamulla syyskuun 24 pnä. Tähän matkaan on paikkoja 90 henkilölle.

Seurakerhon jäsenille tämä huvimatka maksaa $10.00 ja ei-jäsenille $20,00. Kaikki paikkavaraukset on tehtävä ja maksettava syyskuun 10 päivään mennessä Seurakerhon rahastonhoitajalle E. Sukselle.

Ensitila varataan kerhomme jäsenille ja jos paikkoja jää, niin sitten otetaan vastaan ei-jäsenien paikkatilauksia. — E.S.

Sudbury, Ont., Matteus-seurakunta

Haudattu: Eeli Koskela 69 v. ja Arthur Lahti 24 v.

Vihitty: Ernest Taylor ja Hilkka Peura.

Kastettu: Karl ja Jason Melin.

Su 2.9. Kaksikielinen jumalanpalvelus klo 10. jonka yhteydessä rippikoululaisten konfirmaation ja HPE.

Ti 4.9. Kirkkoneuvoston kokous klo 7.

Ke 5.9. Hartaushetki Wanupissa klo 7.

Su 9.9. Seurakunnan puolivuosikokous. Pyhäkoulu alkaa.

Älä unohda kirkkoasi! — MJS.

2 varapääministeriä rehabilitoitu Kiinassa

Peking. — Pääministeri Chou En-lain hallitusremontti on vienyt askel eteenpäin rehabilioimalla kaksi varapääministeriä, jotka joutuivat epäsuosioon ns. kulttuurivallankumouksen aikana 60-luvulla.

Näiden miesten uudelleen tuleminen — he ovat Tan Chen-lin ja Ulan Fu — nosti kuuteen rehabilioitujen entisten varapääministerien lukumäärän.

Heidän "paluustaan" satiin tietoa maanantaisessa Hsinhua-uutistiedosta missä kerrottiin, että heidät oli nähty yleisön joukossa Aasian, Afrikan ja Latinalais-Amerikan pöytätenniskilpailuissa

Portugali tunnusti

Lissabon. — Portugali tunnusti viime maanantaina, että sen Mosambikissa olevat sotilaat ovat suorittaneet "ainakin yhden kosto toimenpiteen määräyksiä rikkoneita afrikkalais-alkuasukkaita vastaan.

Hallitus lupasi rangaista syylliset mutta kiisti vieläkin espanjalaisten lähetystyöntekijäin viime heinäkuussa paljastamat joukkomittaiset alkuasukkaiden tappamiset.

KAUNIIT KUKKASET
Eeli Koivulan
MUISTOLLE
Anja ja Kalle Kassinen
Impi ja Frank Tommila
Alina ja Wm. Eklund
Sudbury Ontario

Halutaan taloudenhoitaja Sudburyn Finnish Haalille
Palkkaetuihin kuuluu asunto ja sähkö, palkka $162.00 kuukaudessa. Tehtäviin kuuluu haalin huolto ja puhtaana pito, sen vuokraaminen ja vuokrien periminen. Hakemukset lähetettävä syysk. 22 päivään mennessä.
CSJ:n SUDBURYN OSASTON JOHTOKUNTA
BOX 354, SUDBURY, ONTARIO

Rogers ei tietänyt nauhoituksesta

Yhdysvaltain ulkoministerin tehtävästä kuun vaihteessa pois jäävä William Rogers sanoi maanantaina erään puhemiehensä välityksellä, että hänellä ei ollut mitään tietoa siitä, eikä hän olisi antanut hyväksymistään sille kun Valkoinen talo antoi määräyksen ulkoministeriön korkeimpien virkailijain puhelujen salakuuntelun järjestämiseksi uutisvuotojen välttämiseksi.

Mr. Rogersin nopea irtisanominen kolmen johtavan virkailijansa salakuuntelusta — heidän nimensä mainittiin lauantaina eräässä lehtitiedossa — kärjisti edelleen hänen ja presidentti Richard Nixonin kireitä suhteita turvallisuuskysymysten tiimoilta.

Aikaisemmin viime viikolla mr Rogers varoitti lehdistön vastaanottotilaisuudessa, että Yhdysvaltain ei pidä tarrautua turvallisuuskysymyksiin henkilövapauksien hinnalla. Kahta päivää myöhemmin Nixon hyväksyi Rogersin erohakemuksen ja ilmoitti, että presidentin neuvonantaja, Henry Kissinger nimitetään Rogersin seuraajaksi ulkoministeriksi.

New York Times paljasti tiistaina, että 13 virkailijan joukossa joiden puheluja salakuunneltiin, oli William Sullivan, joka toimi aikaisemmin Pariisissa Vietnamin rauhaneuvottelujen yhdysupseerina ja on nyt USA:n suurlähettiläänä Filippiineillä; Richard Pedersen, ulkoministeriön entinen lakiasiamies joka on nyt USA:n suurlähettiläänä Unkarissa ja Richard Sneider Itä-Aasian asiain sihteerin johtava avustaja.

Mr. Nixon huomioi toukokuun 22 pnä, että näitä puhelujen salakuuntelunauhoja otettiin v. 1969 —1971 välillä tarkoituksella estää salaisten tietojen vuoto ulkopoliittisista asioista. Näistä turvallisuustoimenpiteistä oli vastuussa Kissinger ja FBI:n entinen johtaja J. Edgar Hoover, sekä entinen oikeusministeri John Mitchell

Mansfield kiisti Nixonin väitöksen

Washington. — Senaatin enemmistön, eli demokraattiryhmän johtaja Mike Mansfield torjui viime keskiviikkona presidentti Nixonin muutama päivä aikaisemmin esittämän väitöksen, että kongressi oli johtohenkilöiden välityksellä asianmukaisesti informoitu Kambodzhan "salaisen" pommituksen alkamisesta v. 1969.

Maanantaisen New Orleansin puheensa yhteydessä mr Nixon sanoi, että kongressin johtajille oli tiedoitettu pommituksen aloittamismääräyksen antamisesta tammikuussa 1969.

Vastauksena kysymykseen, pitääkö hän tätä menetelmää riittävänä keinona konsultaatiossa senaatin kanssa, senaattori Mansfield sanoi: "En, en millään tavalla tai muodolla."

Chrysler korporatio "tien näyttäjäksi"

Toronto. — Autotyöläisten unio (UAW) on valinnut Detroitista operaatiojaan johtavan Chrysler korporation yhtiöksi, jonka kanssa tehdään palkkojen ja reunaetuisuuksien tiimoilta muille autoyhtiöille tietä näyttävät sopimukset tänä vuonna.

Chryslerin voitot ovat nousseet voimakkaasti tänä vuonna. Se oli "tien näyttäjän" osalla viimeksi v. 1964, jolloin UAW sai työehtosopimukset Chryslerin, General Motorsin ja Fordin kanssa ilman lakkoa. Nyt voimassa oleva 3-vuotinen työehtosopimus union ja autoyhtiöiden välillä umpeutuu syyskuun 14 pnä.

HUOM:
TÄYSI PITKÄ!
HYVÄ ÄÄNI!
VÄINÖ LINNA TUNTEMATON SOTILAS
ESITETÄÄN: (LEIKATKAA IRTI)
KIRKLAND LAKE: Ukrainian Hall, 54 McCamus Ave. syysk. 11 pnä, klo 7 ip. — Lippuja ennak. mrs. Oivio, 53 McCamus Ave.
TIMMINS: Ukrainian Hall, Elm ja 5th St kulm., Syysk. 12 p., klo 7 ip.
HEARST. High School. Syyskuun 13 pnä klo 7 ip.
GERALDTON: Legion Hall, Main St. Syyskuun 14 pnä, klo 7 ip.
THUNDER BAY: Finlandia Club. Syyskuun 16 pnä, kello 2 ja 7 ip. Lippuja ennak: Finnish Book Store ja Hoito
SAULT STE. MARIE: Chateau Pines Hall. Syysk. 19 pnä, klo 7 ip. Lippuja ennak: Paul's Bakery ja Esto
WANUP HALL: Syyskuun 21 päivänä, kello 7 ip.
SUDBURY: Sampo Hall. Syysk. 23 pnä kello 2 ja 7 ip.
ST. CATHARINES: Polish Hall, 85 Haynes Ave. Syysk. 25 pnä klo 7 ip.
TORONTO: F.S.C. Club, 126 Manville Rd. Syysk. 26 ja 27 pnä klo 7 ip.
MONTREAL: YMCA 4585 Sherbrooke W. Syyskuun 20 pnä klo 7 ip.
TORONTO: Don Hall Syysk. 30 pnä klo 3 ip.
(V. 29-5-12. L. 8)

MYYTÄVÄNÄ
Työmies-Eteenpäin lehden 70-vuotis-juhlajulkaisu
"Seventieth Anniversary Souvenier Journal"
Englannin kielisenä. Saatavana lehtiliikkeestämme.
Hinta $1.00, sekä 15 senttiä postimaksuun. Julkaisu on runsaasti kuvitettu, erittäin arvokas muisto-teos. Suosittelemme jokaiseen suomalaisperheeseen!
— Tilatkaa osoitteella: —
Vapaus Publishing Company Ltd.
Box 69, Sudbury, Ontario, P3E 4N3

ALENNUSMYYNTI MENOSSA!
Alennuksia 50% saakka
SUURI VALIKOIMA HUONEKALUJA JA SÄHKÖLAITTEITA
Myymme HITACHI televisioita
100% transisteroitu
RISSLING FURNITURE LTD.
PUHELIN 675-2271
111 ELM STREET WEST SUDBURY

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentäviisi vuotta edistyneellä tavalla jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
Haluttaessa voidaan järjestää kahvi- ja voileipätarjoilu
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury